

Japon misafirler perşembe günü şehrimize geliyorlar. Fakülte hastanesinin kadrosu tesbit edildi.

Fransada tasarruf kararlarının tesirleri görülüyor: Posta memurları hükümet aleyhinde nümayişler yaptılar

## Çiftçi borçları

Türk çiftçisini korumak için yeni tedbirler alınıyor. Bu tedbirlerin tafsilatını ve kat'i mahiyetini pek yakında öğreneceğiz.

ANKARA, 8 Nisan Türkiye, her şeyden evvel bir ziraat memleketidir. Ve bu güzel yurdun münbit toprakları Türk çiftçisinin alın teriyle yoğurulmuştur. Beş senelik sanayi plânının ana hatları çizilirken, hükümet bu esaslı noktayı daima göz önünde bulundurmıştır. Sanayileşme yolunda açılan büyük seferberliğin çiftçimizi koruyan cepheleri pek çoktur. Bu plân, şehri, kasabayı ve köyü ayırt etmeden her birine ayrı ayrı refah ve inkişaf vadetmektedir. Ziraat mahsulünün ekseriya maliyet fiyatına bile satılmadığı şu son senelerde hükümetin aldığı bu şümüllü koruma tedbirini şükranla karşılamak lâzımdır.

Ve gene iftiharla haber verelim ki, memleket iktisadiyatının sağlam bir programa bağlanmak üzere bulunduğu bu sırada hükümet çiftçinin derdleri ve ihtiyaçları ile de yakından alakadar olmaktadır. Buğdayı korumaya devam için alınması kararlaştırılan tedbir ne kadar yerinde ise, çiftçinin borçları için uzun tetkikler neticesinde bulunduğu haber verilen hâl tarzı da o kadar yerindedir. Çiftçinin son senelerde paraya olan ihtiyacı ve bu parayı bulduktan sonra ödemekte çektiği müşkülât izaha lüzum var mı? Bu mevzu üzerinde çok hassas davranan İsmet Paşa hükümetinin çiftçi borçları hakkında varılan kararı yakında ilân etmesine şüpheyle intizar etmekteyiz. Aldığımız malumat doğru ise, çiftçinin Ziraat Bankasına olan borcu uzun taksitlere bağlanacak ve faiz nisbeti asgari bir hâdde indirilecektir. Uzun taksit ve asgari faiz hâdleri tesbit olunurken, çiftçinin hakiki vaziyeti, ve bugünkü hayat şartlarının icapları nazarı dikkate alınmıştır.

Yalnız böyle şamil bir muameleye tevessül olunurken, gene çiftçinin istinat noktalarından en mühimmini teşkil eden Ziraat Bankası gibi milli bir müessesenin sarsılmaması için çareler düşünülmesini ümit etmekteyiz. Zira geniş teşkilâtın istilzam ettiği masrafları karşılamak için böyle çare ve tedbirlere katıyetle lüzum vardır. Asgari hâdde indirilecek çiftçi borçlarının faizinden bankanın eksilecek olan varidatını telâfi etmek, Türk çiftçisinin büyük yardımcısını korumak ve onu yaşatmak demektir.

## Japon misafirler

Perşembe günü geliyorlar Program yapıldı

Bu perşembe günü Amiral Matsushita'nın kumandası altında limanımıza gelecek olan İvyate ve Asama Japon mektep gemilerinin karışılması hakkında tanzim olunan program dün vilâyete bildirilmiştir. Gemiler perşembe günü sabahleyin limanımıza gelecektir. Amiral valiye ve kolordu kumandanını ziyaret edecek ve ziyaretler bu makamlar tarafından iade olunacaktır. Saat 12.30 da Amiral, merasimle Cumhurbaşniyet abidesine çelenk koyacaktır.

Diğer taraftan Amiralın yaveri Japonya'da vefat edip geçenlerde şehrimize getirilerek defnedilen Şevket Cavit Beyin mezarına gidecek ve çelenk koyacaktır. Amiral saat 17.30 da Asama gemisinde gazetecileri kabul edecektir. Aynı gün cuma günü Amiral Ankaraya hareket edecek ve istasyonda büyük merasim yapılacaktır. Japon Sefiri ve sefaret erkânı da beraber gidecektir.

O gün, gemiler zabitanı ve mürettebatı müzeleri, Topkapı sarayını gezeceklerdir. Gemi mızıkası saat 16 - 18 arasında Gülhane parkında konser verecektir. Japon deniz talebesi Beyoğlu Halkevinde Japon usulü iskrim oyunlarını gösterecektir. Aynı gün öğleden evvel vapurla Boğazda bir gezinti yapılacak ve

## Yeni tramvay hatları Vekâletle şirket arasında kararlaşan esaslar

Fazla miktarda yolcu alabilecek vüs'atta arabalar işletilecek Yeni bir mukavele

ANKARA, 8 (Telefonla) — Nafia Vekâletle Tramvay Şirketi arasında cereyan eden müzakerelerin birinci safhasının müsaait bir şekilde neticelendiğini dün bildirmiştik. Nafia Vekâletinin teklifleri ve bunlara şirket meclisi idare reisi M. Veyl'in verdiği itilâfkârane cevap münderecatı hakkında tafsilât aldım. M. Veyl tahminen tahmin ettiği cevapta hissedarlara Nafia Vekâletinin tekliflerinin kabulünü tavsiye edeceğini vadetmektedir.

Vekâletin istedikleri Nafia vekâleti şirketten tetkikini ve müspet bir karara bağlanmasını istediği meseleler arasında bilhassa



Nafia Vekili Ali Bey

sa 21 temmuz 1926 tarihli mukavenamede yazılı hatların inşasına mukabil yapılan tarife zamları şirkete şimdiye kadar istifa edilmiş olduğu halde hatların yapılmaması



İki biçare amelinin cesedi çöken mahzenden çıkarıldıktan sonra

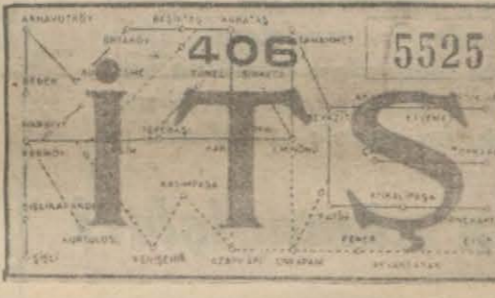
## Bir mahzen çöktü, iki amele ezildi, öldü!

Bu feci ölümün sebebi nedir?



Hâdisenin vukubulduğu yer

Dün Karagümrük'te Kariye mahallesinde Borazan Tefik sokağında bir inhidam olmuş, iki kişi taş yığınları arasında kalarak ölmüştür. Ölenler Mehmet Ali ve Hüseyin isimlerinde iki kişidir. Bu iki bebahat Borazan Tefik sokağında Zeliha Hanımın inşaatında rencperlik yapıyorlar ve aldıkları güdelleklerle geçiyor, inşaatta gece bekçiliği yapmak suretilde gelececekleri yeri temin ediyorlarmış. İnşaatla artık iş azaldığından Zeliha Hanım tarafından bu iki amelinin işine nihayet verilmiş, bunlar da açıkta kalmak kendilerine bir yer tedarikine mecbur kalmışlar ve Ze-



olmasından dolayı ivazsız olarak tahsil edilen bu paraların hesaplarının tetkikile iadesini talep etmiştir.

### Masraflar

M. Veyl cevabı mektubunda Fatih-Edirnekapı hattının inşası vesaire için ihtiyar edilmiş olan masraflar tenzil edildikten sonra geriye kalan paranın hükümete iadesine esas itibarile muvafakat ettiğini tasrih etmiştir.

Bu para yeniden yapılacak hatların istimlaklerine sarfedilecektir. Bu para kifayet etmediği ve İstanbul Belediyesi de şirketten avans kabul etmediği takdirde şirket bu istimlaklere lüzum olan parayı doğrudan doğruya kendisi temin edecektir.

### Program

İstanbul muhtaç olduğu yeni tramvay hatları yeniden tespit olunarak bir inşaat programı vücuda getirilecektir. Yeniden yapılacak ve mevcutlardan ıslah edilecek hatlar arasında bilhassa Gazi Bulvarı - Unkapanı yolu, Eyüp yolu, Beyazıt - Aksaray yolunun tevsihi, Aksaray - Topkapı hattının ıslahı

(Devamı 7 inci sahifede)

## Gazi Hz.nin Seyahatleri

Büyük Reis Manisayı şereflendirdiler, yolda kıtaları teftiş ettiler

MANISA, 8 (A.A.) — Ankaradan hareket eden Re'isicumhur Hazretleri bugün saat 19.30 da Manisaya muvasalat buyurmuşlardır. Beraberlerinde ikinci ordu müfettişi İzzettin Paşa Hazretleriyle kolordu ve fırka kumandanları da bulunuyordu.

Re'isicumhur hazretleri Karahisar'dan itibaren yol üzerinde bulunan tekmi'l garnizonlarda trenden inerek muhtelif kıtaları teftiş etmişlerdir.

Güzergâhtaki istasyonlar halk ile dolu idi.

ESKİŞEHİR, 8 — Gazi Hz. ni hamil hususi tren saat 2.30 da Eskişehir'e geldi.

Gazi Hz. ni görmek iştiyakını besleyen kalabalık bir halk kütlesi istasyonu doldurmuşlardı. Gazi Hz. uyuyorlardı.

Tren istasyonunda bir buçuk saatlik bir tevaküftan sonra tam saat dörtte Afyona mütevaccihen hareket etti. Gazi Hz. nin Afyonda tevaküf buyurmayacakları, doğrudan İzmir'e gidecekleri söylenmektedir.

## Salih Paşaya Ameliyat yapıldı

İstanbuldan tayyare ile gelen doktorlar Samsunda

SAMSUN, 8 (Milliyet) — Kıymetli Kolordu kumandanlarımızdan Salih Paşayı tedavi için profesör Nisen ile operatör Kemal Beyi hamil tayyare firmadan Cardak boğazından dönmeye mecbur olmuştur. Doktorlar trenle Kayseri'den şehrimize gelmişlerdir. Yarın bir torpito ile Trabzon'a ve oradan da Erzuruma gideceklerdir.



Salih Paşa

Ameliyat yapıldı

ANKARA, 8 (Milliyet) — Erzuruma gitmek üzere cuma sabahı İstanbuldan kalkan ve operatör M. Kemal Bey ile profesör

(Devamı 7 inci sahifede)

## İnhisarlar Vekilinin Tetkikleri

Rihtım antrepolarında kaybolan eşya 5 milyon lirayı buluyor

Gümrük ve İnhisarlar vekili Ali Rana Bey dün öğleden evvel ve sonra inhisar idaresinde bundan sonra da İstanbul gümrükleri baş müdür lüğünde meşgul olmuştur. Aldığımız malumata nazaran Rana Beyin şehrimizde meşgul olduğu meselelerden başlıcasını Rihtım antrepolarında kaybolan eşya meselesi teşkil etmektedir. Bu eşyanın nasıl kaybolduğu, nereye gittiği esaslı bir mevzu teşkil etmekte ve bir teftiş heyeti senelerdenberi uğraşmaktadır.

Ali Rana B.

Şimdiye kadar kaybolduğu tesbit edilen eşyanın kıymeti beş milyon lirayı bulmaktadır. Diğer bir mesele de gene rihtım şirketine taallük etmektedir. Şirketin inşasını taahhüt ettiği antrepolar temelleri atıldığı halde on senedenberi o şekilde kalmıştır.

Komisyoncular birliği de rihtım şirketinin işlerine ait gümrük ve inhisarlar vekâletine verilme üzere bir muhtıra hazırlamaktadır. Bu muhtıra bugünlerde ikmal edilmektedir.

## İnkılâp Enstitüsünde

Hikmet Bey dün 1922 de geçen hadiseleri anlattı

Dahiliye vekili Fethi Beyi İngiliz Başvekili ve Hariciye vekili kabul etmeğe tenezzül etmemişlerdi

Afyon taarruzundan sonra kendileri müracaat ettiler

Maarif Vekili Hikmet Bey dün akşam İnkılâp tarihi enstitüsünde dersine devam ederek 1922 senesinde cereyan eden siyasi ve kâhii anlatmıştır. Hikmet Bey dünkü dersini verdikten sonra Ankaraya avdet etmiştir. Bu akşam İnkılâp tarihi enstitüsünde eski Adliye vekili Mahmut Esat B. derslerine devam edecektir Hikmet Beyin dünkü dersini aşağıya yazıyoruz:



Hikmet Bey dersini takrir ediyor

Hikmet Beyin dersi 1921 senesinin vakalarını gözden geçirdik. Şimdi 1922 senesine girelim. Vaziyet şöyle idi: Milli hükümet iki büyük devlete misal milliyi kabul ettirmişti. Biri Rusya, diğeri Fransa idi. Rusya ile gayet sıkı ve yakın bir dostluk var-

dı. Dahilde vaziyet gayet iyi idi. Millet âzamî fedakârlık yapıyordu. Bu, siyasi vaziyetti. Askeri vaziyete gelince: Yunanlılar Sakaryada mağlûp olmuştu. Fakat İzmir, Afyon, Eskişehir hat tına hâkimdi. Yani şimendiferler

(Devamı 7 inci sahifede)

## İnsull bugün Amerika sefaretine teslim edilecek mi?

Sefir dün Ankaradan geldi ve gazetecilere izahat verdi

Mevkufun teslim olunması için Amerikadan beklenen talimat ve salâhiyet dün sefarete bildirildi



'Amerika sefiri gazete muhabirlerine izahat veriyor.

VAŞINGTON, 8 (A.A.) — Reuter Ajansı bildiriyor: Birleşik Amerika hükümetleri cumhuriyeti, Türkiye hükümetinin İstanbulda Amerika viskonolosunu M. İsnüllü tevkiye memur ettiğini telgrafla bildirmiştir. Bu vesika M. Ruzvelt tarafından imzalanmıştır. M. İsnüllü gelecek hafta Şikago'ya hareket edeceği zannedilmektedir.

### Sefir Ankaradan geldi

Amerika sefiri M. Skinner dünkü trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir. M. Skinner'in İstanbula gelişi, müflis banker İsnüllü'nün iadesi ile alakadar olduğu söylenmektedir.

M. Skinner, dün şehrimizdeki ec

(Devamı 6 inci sahifede)

## Yeni değişiklikler olacak

Birkaç komiserlik yapılıyor

ANKARA, 8 (Telefonla) — Nafia Vekâleti İstanbul İmtiyazlı Şirketinin mürakaabesi için bir başkomiserlik ihdasına karar vermiştir. Başkomiserliğin bir bürosu olacak ve büroda lüzumu kadar teknisyen ve memur bulunacaktır. İstanbul başkomiserliğine kimin tayin edileceği pek yakında anlaşılacaktır. Diğer taraftan öğrendiğime göre Şark Demiryolları Nafia komiseri Nuri Beyin tekaüde sevki tahtı emiridir. Devlet Demiryolları ve limanlar umum müdür müaviniğine diğer bir zatın seçilmesi derdesttir.

NURI BEY

## 250 yataklı Hastahane

Fakülte hastahanesinin yeni kadrosu

ANKARA, 8 (Telefonla) — Bârem kanununa bağlı 2 numaralı cetvelin Sıhhat Vekâletine ait kısmında bazı tadiller yapılması hakkında hükümet Meclisi bir lâyiha sevkettir. Bu lâyihaya göre Haydarpaşada bulunan fakülte hastahanesinin tam teşekküllü ve 250 yataklı bir hastahane olarak açıl-

(Devamı 7 inci sahifede)

TARİHİ TEFRİKA: 6

9 Nisan

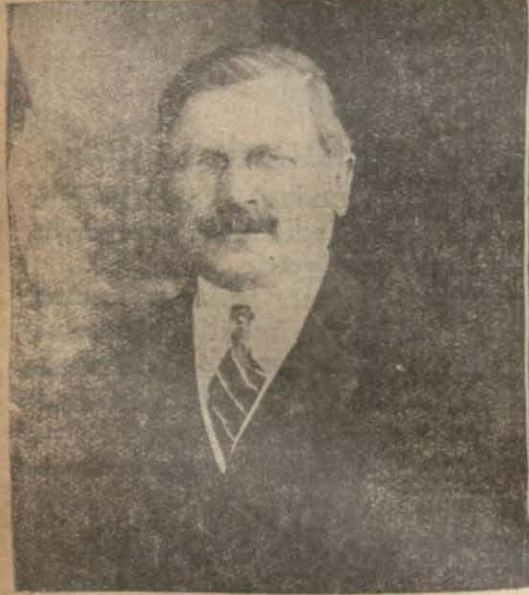
**İttihat ve Terakki!**

(BAHAEDDİN ŞAKİR BEYİN BIRAKTIĞI VESİKALARA GÖRE)

**Ali Kemal de Pariste!****Prens Sabahaddin — Damat Mahmut Nedim Paşanın oğulları ve Abdülhamit..**

Türkiye tarihinde hiç bir zaman silinilemeyecek kadar kara bir leke bırakarak öbür dünyaya giden Ali Kemal dahi 1896 senesinde doğu Suriyeden Fransaya kaçıyordu. O İstanbul'daki uygunsuz hareketlerinden dolayı Halebe nefi edilmişti. Oradan bir çaresini bularak kapağı Parise atmıştı. Fakat oradaki tarzı hareketi ve arkadaşlarına karşı oynadığı çirkin oyunlar kendisinin nasıl bir akıbetle duçar olacağını daha o zamandan belli ediyordu. Karilerimiz Ali Kemal'in ne tınette bir adam olduğunu, meşrutiyetten evvel Avrupada nasıl yaşadığını ve hangi tarafa menfaat görürse nasıl o tarafa derhal meylettğini o devirlerde yazılmış olan mektupları da okuyarak anlayacaklardır.

Pariste arzı endam eden zevat arasında tabii Prens Sabahattin Bey de vardı. Prens Sabahattin ve Lütfullah Beyler Damat Mahmut Nedim Paşanın oğullarıdır. Mahmut Nedim Paşa Abdülhamit-



Ali Kemal

ten bir imtiyaz istemişti, fakat bu imtiyazı alamamıştı. Bundan mağber olduğu için Avrupaya kaçırmıştı. Oğulları da beraberinde idi. Bu aile içinde İttihat ve Terakki tarihinde büyük bir rol oynamaya muvafık olan Prens Sabahattin Bey'dir. Onun tevsi mezuniyet meşuresi merkezîyet meseleleri etrafında dönen münakaşaları sıraladıkça o zamanlarda yazılmış olan mektuplardan ve neşredilmiş olan beyannamelerden anlayacağımız için kendisini şimdilik kısaca tefrikamızın kahramanları meyanında takdim ediyoruz.

Pariste (İttihat ve Terakki) ile beraber çalışan (Şürayı Ümmet) in intişarında büyük hizmetine dokunan nezih şimalardan birisi de Edip Sezaî Beydir. Sezaî Bey Osmanlı devleti ricalinden Sami Paşanın mahdumdur. 1854 senesinde İstanbulda doğmuştur. Pederinin nezareti altında hususî muallimlerden ders alarak tahsil etmiştir. Henüz 18 yaşında iken neşrettiği bazı edebî makaleler o zaman pek ziyade nazarı dikkati celp etmiş ve (Çamlıca) ünvanlı bir edebî tasvirî bilhassa takdire mazhası olmuştu. Sezaî Bey gene o esnada (Şir) namile bir tiyatro kitabı yazmış ve bastırmıştı.

Sezaî Bey henüz yirmi yaşında

iken Londra sefaretini ikinci kitabetine tayin olunarak üç buçuk sene orada kalmıştı. Ondan sonra memuriyetinden infisal ederek İstanbula dönmüştü. Bu defa kendisi Viyana sefaretini katipliğine tayin edilmiş de kabul etmediği için Babıâli hukuk müşavirliği muavinliğine memur edilmişti. Bu esnada neşrettiği (Sergüzeşt) namındaki romanı da nadir âsarî edebiyetden addedilecek büyük bir rağbete mazhar olmuştu. Sezaî Bey bundan sonra türkte ilk defa olarak (Küçük şeyler) namındaki küçük hikâyelerini neşretmiş ve bunu da (Rümuzeledep) isimli diğer bir kitabı takip etmişti.

Sezaî Bey bu dört eserle o devirde kendisini birinci sınıf edipler derecesine kadar yükseltmeğe muvaffak olmuştu. Fakat İstanbul matbuatındaki sansörün tazyikinden dolayı uzun müddet bir şey yazamamıştı. Nihayet zulüm ve istipdat içinde çırpman vatandan ayrılmaya mecbur olarak Parise gitmiş ve (Terakki ve İttihat) cemiyetine iltihak etmişti. Cemiyete intisabından sonra cemiyetin triikçe naşiri efkârı olan (Şürayı Ümmet) gazetesinin başmuharrirliğini deruhte etmiş, cemiyet erkânı esasiesinden olmuş ve Türk matbuatı kısmına riyaset etmişti. Ahmet Rıza Bey gibi Sezaî Bey dahi Abdülhamidin yüksek tekliflerini ayaklarile çiğneyerek uzun müddet bu cemiyet mesleğine devam etmişti.

Selânikte teşekkül eden (Osmanlı Hürriyet Cemiyeti) nin Paristeki cemiyetle müştereken hareket ettiğini yazmıştı. Bu cemiyetin müesses azası yüz kişiydi. Bu aza meyanında meşhur hatip Ömer Naci Bey de bulunuyordu. Hiç bir yerde uzun müddet oturmayan ve daima dolaşmak isteyen bu zat ta meşrutiyetin ilanından bir iki sene evvel bir gün Selânikten vapura binerek Fransaya kaçmış ve Parise giderek oradaki müstakbel ittihathçılara iltihak etmişti. Fakat Ömer Naci oralarda da uzun zaman kalamamış ve Abdülhamidin istipdadına karşı mücadele etmek için Batum tarikhile İrana kadar gitmişti. Ömer Naci Beyin bu seyahatleri esnasında Paristeki ve Selânikteki arkadaşlarına gönderdiği mektupları sırası geldikçe okuyarak onun da neler yaptığını ve yapmak istediğini öğreneceksiniz.

Pariste uğraşan ve çalışan, sonuna kadar sebat eden ve Abdülhamide inanarak memleketine geri dönen, şimdide kadar ölen veya sağ kalan zevatı birer birer saymaya ve tanıtmaya imkân yoktur. Onun için bir çoklarını sırası geldikçe zikretmeğe mecbur kalacağız yalnız sonuncu olarak Doktor Bahattin Şakir Beyden bahsederek ondan sonra Avrupadaki genç Türklük vekayisine, (İttihat ve Terakki)ye, bunun neden dolayı (Terakki ve İttihat) a münkalip olduğuna, meşrutiyete kadar devam eden hâdisata ve meşrutiyetin ilk senelerinde geçen vak'alara naklîkalem edeceğiz.

— Bitmedi —

**HARİCİ HABERLER****Fransada galeyana!****Posta memurları nümayiş yapmağa başladılar****Nümayişçiler international marşını söylemişler ve Dumerg hükümetini tehdit etmişlerdir**

Fransız bütçesindeki açığı kapatmak için Mösyö Dumerg memur bütçesinde tasarruf yapmağa karar vermiş ve bunun için emirnameler hazırlamıştı. Bu emirnamelere nazaran Fransada 60.000 memurun tekaüde sevkedilmesi lâzım geliyordu. Bu husustaki kanun geçen günü ilân olunmuştur. Bu suretle iki milyar 760 milyon franklık bir tasarruf vücuda getirilmektedir. Halbuki mevcut bütçe açığı 4 milyar franktır. Geriye kalan 1 milyar 240 milyon frank diğer suretlerle temin edilmektedir. Yeni tasarruf şeklinin ilk aksi tesirleri dünden itibaren görülmeye başlanmış ve evvelce de bir ihtimal olarak yazdığımız gibi gayri memurlar nümayişlere teşebbüs etmişlerdir. Bu sefer yalnız posta memurları arasında başlayan nümayişlerin diğer memurlara da sirayet edeceği muhakkak telâki olunmaktadır. Dün bu mesele etrafında şu telgrafları aldık:

**Posta memurlarının nümayişleri**

PARIS, 8 (A.A.) — Merkez postahanesi memurlarının nümayişleri münasebetle posta ve telgraf nazırı, evvelisi gün ve dün, hizmette vuku bulan tevhürün telâfi edildiğini beyan etmiştir.

Nazırın ifadesine göre, nümayişe iştirak eden 1800 memurdan ancak 30 kişinin müşevvik vaziyetinde buldukları ve bunların ötedenberi maruf bir komünist zümresi teşkil ettikleri tebeyün etmiş de bir hâdiseye sebebiyet vermeyeğin bugün bu bulunmaları aleyhine cezaî hiç bir tedbir alınmamıştır.

Muhtelif şubeleri yekdiğerinden ayırmak ve ezümle telsiz merkezi tecri etmek üzere merkezde lâzım gelen tertibat alınmıştır.

PARIS, 8 (A.A.) — Umumi sendika, direktif olmaksızın icrasına teşebbüs edilen ve şahsi tard mücazâtına münce olabileceği olan muhtelif harekâta iştirak etmemelerini kendi azasına tavsiye etmiştir.

Maamafih, evvelki gün olduğu gibi, postahanedeki mürekkep mühim bir grup, dün öğle vakti, posta avlusunda toplanarak mu-



M. Dumerg

vakkat kanunlar aleyhine nümayişe bulunmuşlardır. Nümayişçiler, nezaretin cümle kapısına kadar sokularak ve sokakta biriken kalabalığın gözleri önünde, enternasyonal marşını çalmışlar ve tehditler savurarak Dumerg hükümetini tezyif etmişlerdir.

**Kral Karol Nazırlarına olan İtimadını söylüyor****Kralın huzurunda yapılan bir kabine içtimalı**

D'vanı harbin M. Ducat'ın katillerine nisbeten hafif bir ceza vermesi ve Demir Muhafız teşkilâtını beraet ettirmesi Romen efkârı umumiyesinde hükümetin nasyonal sosyalizm aleyhinde tal'p ettiği siyasetin mağlûp olduğu kanaatini tevliit etmiştir. Kral dün bu dedikoduların önünü almak üzere nazırların sarayda toplanmış ve kendilerine itimadını bildirmiştir.

Bu hareketle efkârı umumiyedeki kanaatin her halde esaslı surette tebeddüle uğrayacağı muhakkaktır.

Dün aldığımız telgraf şudur: BUKREŞ, 8 (A.A.) — Kral dün sarayda toplanan nazırlar meclisine riyaset etmiştir. Bu münasebetle ziraat borçlarının tahvili hakkındaki kanunu imza etmiştir.

Başvekil M. Tateresko irat ettiği nutkunda bu çetin meselenin kat'i halli demek olan kanunun memleket için ehemmiyeni göstermiştir. Kral cevap vererek alacaklılar ile borçlular arasında tükenmez münakaşalara nihayet verecek olan kanunu imza etmekle bahtiyar olduğunu bildirmiştir.

Kral demiş ki: "Bütün memleket, bu kanunun semerelerini ve efkârı umumiyenin istediği uzlaşmayı beklıyor. Bu uzlaşma şimdiki hükümetin başlıca hedefi olmuştur. Bugün tahakkuk ettirdiğiniz müsbet eser, size olan itimadımı takviye edecektir.

Resmî gazete tahvil hakkındaki kanunla devlet müdafaa'sı hakkındaki kanunu neşretmiştir.

Konferansın mesaisi neticesi rusça ve ingilizce olarak tabedilecek ve stratosfer tektikati için bir mehez olacaktır.

**Silâhsızlanma Fransız notası Ve İngilizler****Nota Londrada büyük memnuniyetle karşılandı**

CENEVRE, 8 (A.A.) — Konferans reisile M. Agnidis, Londra ve Paris'ten buraya gelmişlerdir. Milletler Cemiyeti mehafili, konferans bürosunun salı günü, bu fikri terviç edeceğini ve gerek Sovyet Rusyasının ve gerek Küçük İtilâf devletleri mümessillerinin buna muzaheret edebileceklerini tahmin etmektedirler.

PARIS, 8 (A.A.) — M. Henderson ile M. Bartu dünkü mükâlemeleri esnasında silâhsızlanma konferansı umumi komisyonunun 23 tarihinde içtima davet edilmesini ehemmiyetle derpiş etmişlerdir. Fransa'nın 17 mart tarihli notası, konferansı sevkedilen prensiplerin terkedilip edilmeyeceği hakkında alâkadar devletlerin iştirakine yalnız umumi komisyonun karar verebileceğini bildirmekte idi. Bu 23 mayıs içtimalının ehemmiyetini göstermektedir. Bu kadar yakın bir tarihin tespit edilmesi, meselelerin cereyan etmekte olan noktaya nazaretine devam suretinde altı haftada kâfi derecede tenvir edilmesi mümkün olacağını gösteriyor. Fransanın son şifahî notası Londra ile Paris arasında muhtemel mukavelenin esası hakkında müzakere açmaktadır. M. Suvitin yakında Londrada İngiliz nazırla görüşecektir.

Bu görüşmelerin umumi komisyonun akıbeti hakkında bir karar vermeğe davet edilmesinden evvel neticelenmesinde intizar edilmektedir. Bironun salı günü bu noktaya nazara iştirak edeceği anlaşılacaktır.

Gazeteler ne diyor? LONDRA, 8 (A.A.) — Bu sabah Fransız notasının vurudunu müteakip resmi mehafilde hasıl olan memnuniyet hissine, pazar günü intişar eden başlıca İngiliz gazeteleri tercüman olmaktadır. Meselâ, Sandey Taymis gazetesi

**SON DAKİKA****Pasaport harçları arttırılıyor**

ANKARA, 8 (Milliyet) — Mecliste bugünlerde konuşma mevzularından birisi de pasaport harçlarının çoğaltılması için encümenlerden geçen lâyiha olacaktır. Bütçe müvazenesi için aranacak varidat membarları arasında para kıymetleri üzerinde uzun senelerden beri vuku gelen değişikliklere rağmen hiç bir kayda tâbi tutulmamış olan pasaport harçlarının arttırılması hükümetçe zaruri görülmüştür.

Yeni lâyiha ile bir senelik pasaportların harçları 25 liraya çıkartılmaktadır. Tahsile gidecek talebelere harçın yarısı, ameleden ise bir lira alınması kararlaştırılmıştır. Üç aylık pasaportlar için 20 lira ve bir seyahate nshsus olarak muhtaçlara verilen pasaportlar için beş lira harç tesbit olunmuştur.

Maruken kaplı pasaportların basma masrafına karşılık olarak ayrıca bir lira alınması kararlaştırılmıştır.

Memleketimize seyyah gelmesini mâni olmamak için vize harçları aynen muhafaza edilmiştir.

**Gümrük kanununun 13 üncü maddesi**

ANKARA, 8 (Telefonla) — Gümrük kanununun 13 üncü maddesi hükümleri mucibince gümrüklerde adet ve rees üzerinden resim verenlerden gayri ithalâtın ticaret eşyasından kap başına 10 ve döküm halinde bulunarlardan tonilâto başına 20 para olarak alınmakta olan resim ücretinin kaldırılması hakkında hükümetçe hazırlanan lâyiha meclise verilmiştir.

**Yeni hatların inşası için**

ANKARA, 8 (Telefonla) — Fevziye - Diyarbekir ve İrmak - Filyos hatlarının inşası için şirketler zarar ve fazla masraf mukabili olarak 108 bin lira tediyesi zarureti hâsıl olduğundan bu paranın münakaşale suretinde verilmesi hakkında hükümet Meclise bir lâyiha vermiştir. Şirket bu inşaatı 1935 senesi kanunvevelinde ikmal etmiş olacaktır.

**Devlet matbaası tevsi edilecek**

ANKARA, 8 (Milliyet) — Devlet matbaasının tevsi için hükümet bir lâyiha ile Meclisten tahsisat isteyecektir.

**Bütçe encümeninde müzakereler**

ANKARA, 8 (Milliyet) — Bütçe encümeni Kocaeli Vilâyetinde Karasu isimli bir kaza teşkiline dair lâyiha ile mülgâ Darülfünundan açıkta kalan müderris ve muallimlere açık maaş verilmesi hakkında Üniversite kanununun iki maddesi nin tadiline dair olan lâyihayı kabul etmiştir.

**Almanlarla ticaret itilâfnamesi**

ANKARA, 8 (Telefonla) — Almanlarla yapılmakta olan ticaret itilâfnamesi müzakeresi ilerlemiştir. Müzakerenin ay sonuna kadar ikmal muhakkaktır.

**İzmirde bir katil idam edildi**

İZMİR, 8 (Milliyet) — Melek Hanım namında bir kadını parasına tamaen öldürmek suçundan ölüm cezasına mahkûm edilen Ali oğlu Hüseyin bu sabah saatkulesi önündeki meydanlıkta idam edilmiştir.

Hüseyin cürüm ortağı mahkûm Zehrâya Kuladaki evini terkettiğini bildirmiştir.

**Üç soyguncu yakalandı**

İZMİR, 8 (Milliyet) — Torbalının Çapakköyü ile Sahipler köyü arasında bir soygunculuk hâdisesi olmuştur. İzmirli kasap Mehmet Ef. Çabahtan Sahiplere giderken önüne çıkan üç kişi kendisini karından yaralamışlar, kırk lirasını almışlardır.

Derhal takibe çıkan jandarma müfrezesi soyguncuları yakalamıştır. Bunlar Çabak köyünden çoban Bekirle arkadaşları Ömer ve İbrahim namında üç şerirdir. Soyguncular cürümlerini itiraf etmişlerdir.

**Amasyada istisal edilen şakiler**

AMASYA, 8 (A.A.) — Hapisaneden kaçarak vilâyet dahilinde şekavet yapan Karsanlı Hasan jandarmalarımızla yaptığı müsademe de öldürülmüştür. Şekavet arkadaşı Caynak Hasan diri olarak ele geçirilmiştir.

**Buğdayı koruma lâyihasında bazı değişiklikler yapıldı**

ANKARA, 8 (Telefonla) — Bütçe encümeni buğdayı koruma lâyihası üzerinde tetkikatını bitirmiş ve lâyiha ruznameye alınmıştır.

Bütçe encümeni ekmeklerden alınması mukarrer resmin yalnız bele diye hudutları içindeki fırınlarda yetiştirilen ekmeklere inhisar ettirilmesini ve mahalleler arası fırınlarda yetiştirilen ekmeklerden resmin alınmasını zaruri görmüş ve lâyihada ona göre değişiklik yapmıştır. Ceza hükümleri arasında pulsuz her ekmekten alınacak bir lirayı ağır gören encümen bunu yarım liraya indirmiştir.

Bundan başka encümen hem resmin ziyatına meydan vermemek ve hem de halkın sıkıntıya uğramamasını temin etmek maksadile herhangibir sebeple pul bulunmayan yerlerde de ihtiyar heyetlerinin her gün etsbit edebilecekleri ihtiyac miktarında çıkarılacak ekmeklere ait pul bedellerini Ziraat bankası şube sandıklarına veya malmüdürlüklerine yatırmak ve bilâhara yatırılan bedel miktarında pul imha edilmek şartile pulsuz ekmek çıkarılmasına mezuniyet verilmesini münasip görmüştür. Encümen bu kanunla Ziraat Bankasına oldukça mühim bir vazife ve külfet tahmil edildiğini görerek buna mukabil icabında Ziraat Bankasına münsip bir komisyon verilmesi hususunda hükümete salâhiyet verilmesini kararlaştırmıştır.

diyor ki: "Bu nota, silâhları bırakma hakkındaki müzakerelerin heyeti umumiyesini yeni ve mühim bir safhaya sokmakta ve bir mukavele aktinin imkânı ümitlerini kuvvetlendirir."

Amerika ve silâhsızlanma VAŞINGTON, 8 (A.A.) — M. Hüil, silâhlar meselesine müteallî beynelmile her hangi bir misakî lâl edenlere karşı alınacak tecrid tedbirler hakkındaki vaziyetine dair Amerika hükümeti namına bir resmi taahhüde girişilmediğini beyan etmiştir.

Mr. Norman Davis, Amerika hükümeti namına taahhüdata girişmişçe salâhiyetdar değildir.

**Amerikadaki grev**

NIANTOVN (Pensilvonya), 8 (A.A.) — Fayet mintakasındaki maden havzasında grevciler, karışıklıklar çıkarmışlardır. Dört yaralı vardır. Birçok bombalar atılmıştır. İşlerine gitmekte olan madenciler grevciler tarafından fena muamelelere maruz kalmışlardır.

**Hitlerciler****Bir Çekoslovakyalı Zabiti kaçırdılar**

PRAG, 8 (A.A.) — Telegraf gazetesinin haber aldığına göre hudut civarında gezinti yapmakta olan Çekoslovakyalı yüzbaşı Krivonik, 20 kadar Hitlerci tarafından otomobil ile Almanyaya kaçırılmıştır.

Bu hadisenin evvelden tekarriir ettirildiği muhakkaktır. Zira, Nevsen Belediye reisi, zabiti beklemekte olup gelir gelmez, tevkif etmiştir. Milli Müdafaa Nezareti, bu husustaki tahkikatın neticesini beklemekte olduğundan bu haberi resmen teyit etmemektedir.

**İtalyanın Yeni kruvazörleri**

ROMA, 8 (A.A.) — Bu ayın 22 sinde, 5 parça yeni kruvazör, mutantan merasimle harp bayraklarını tesellüm edeceklerdir.

Bu münasebetle, diğer 15 parça harp gemisi Venedik'te toplanacaktır.

**Zelzelenin tesiri****Romanyada Kayan arazi**

BUKREŞ, 8 (A.A.) — Son günlerde, Romanya'da birçok arazi kaymaları müşahede edilmiştir. Vaslui yakınındaki bir köyde, evler, adeta bir yerden diğer bir yere seyahat etmişlerdir. Yaş şehrinin bir mahallesinde müteaddit yarıklar hasıl olmuştur. Bu hadiseler, son zelzelelerle ve yer altından sızan bazı sularla alâkadar görülmektedir.

**Hüsuf günü****Rusyada bir stratosfer balonu uçurulacak**

LENINGRAT, 8 A.A. — Stratosfer tektikati meşgul olan konferans mesaisini bitirmişti. Konferans Sovyet Rusyada toplanacak beynelmilel bir stratosfer kongresinin içtima davet edilmesine karar vermiştir.

Kongre, güneşin 1936 da tam tutulması sırasında toplanacaktır.

## FELEK

## Doktorların kazancı

Vakta arasıra:

— Allah ellerine düşürmesin! diyoruz amma, ağızlarını bıçak açmadığı bugünlerde doktorlar lehine bir iki söz yazmağı insaf vazifesi bildim. Hâdisi şudur:

Doktorlar, sanatlerini icra ettikleri yerin bina vergisine esas itti-haz edilen kıymeti üzerinden yüzde yüz kazanç verecekler, oturdukları yere verdikleri kiranın ehemmiyeti yok. Hükümet kazanç kanununu değiştirirken bu kira meselesinin maalesef hileye pek müsait olduğunu görmüş ve eskiden bazı vergilere esas tuttuğu kirayı bertaraf ederek binanın gayrisafi iradını kazanç vergisine esas olarak kabul etmiştir. Mesela bir yerin eski tahrire göre - senelik iradını 100 liradır. Bugünkü vergi kanunlarına göre bunu 6 ile zarbedip kağıt paraya tahvil etmemiz lâzımdır. O zaman 600 lira eder. İşte bu binada doktorluk eden adam buhar zammı hariç olarak senede 600 lira vergi verecektir.

Bu nisbet az mıdır? Çok mudur? Burasını tek'k edemeyeceğim. Yalnız aynı kanun kendi evinde icrayı sanat eden doktorlardan yalnız doktorluk ettiği kısmın gayrisafi iradının yüzde ellisini aldığına nazaran evinde çalışanlar, ayrıca kabine açmış olanlardan çok daha az vergi verecektir.

Ben yalnız bu noktayı ortaya atacağım. Doktorların kazanç vergisinin artmasına az çok biz, yani gazeteciler sebep olduk. Dizim dizim apartman resimleri koyduk. Türü türlü karikatürler yaptık, makaleler yazdık ve nihayet memlekette, doktorlar çok para kazanıyor, diye bir kanaat husulüne sebep olduk. Bu kanaat doğru mu değil mi? Orayı da araştırmıyorum. Lâkin ortada muhakkak ve bariz bir nisbetsizlik var. İstanbul apartman resimleri koyduk.

Türü türlü karikatürler yaptık, makaleler yazdık ve nihayet memlekette, doktorlar çok para kazanıyor, diye bir kanaat husulüne sebep olduk. Bu kanaat doğru mu değil mi? Orayı da araştırmıyorum. Lâkin ortada muhakkak ve bariz bir nisbetsizlik var. İstanbul apartman resimleri koyduk.

Bugünkü kazanç kanunu evlerin de çalışan bu meşhur ve büyük hekimlerimizden eskisinden çok daha az vergi alırken, evinde çalışsa belki hiç kazanamayacağı için piyasaya yerinde kabine açmaya mecbur olanlardan daha çok vergi almaktadır.

Onun içindir ki böylelerinin ü-çü dördü bir araya gelip bir tek kabine açıyorlar. Yeni kazanç kanununun henüz tatbik edilmeden evvel yaptığı birinci tesir bu. Aynı kabinesi olan hekimler için doğru-su manzara pek neşe verici değildir.

**FELEK**  
Karilerimizden Osman Bey'e Haklı noktaları olan mektubunuzu (Milliyet) in mutedil mesleğine pek uygundur gördüğümüzden neşredemedik. Hürmetler efendim.

Urfada Ali Maksut oğlu Salih Efendiye;

Mektubunuzu İstanbulda sun'î âza yapan bir sanatkâra verdik. O size müracaat edecektir efendim.

F.

## BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

7 Nisan 934		Aksam Fiyatları	
İstikrazlar	Tahvilât	İstikrazlar	Tahvilât
1933 İstikrazı 98 1-2	T. askeriyeye 9,78	İstikrazı 98 1-2	T. askeriyeye 9,78
Sark D. Yolları 2,60	Elektrik	İstikrazı 98 1-2	Elektrik
Ünâitürk 28,95	Tromvay	İstikrazı 98 1-2	Tromvay
" II 28,10	Tünel	İstikrazı 98 1-2	Tünel
" III 28,10	Rihtim	İstikrazı 98 1-2	Rihtim
Gümrükler 8	Müesses	İstikrazı 98 1-2	Müesses
Bağdat 9,78	Kuponlar II 45,95	İstikrazı 98 1-2	Kuponlar II 45,95
	" III 49,35	İstikrazı 98 1-2	" III 49,35
<b>ESHAM</b>			
İş Bankası Nama 10	Rejî 4,10	İstikrazı 98 1-2	Rejî 4,10
" Hamiline 10	Telefon 11	İstikrazı 98 1-2	Telefon 11
" Müesses 108	Terekos 18,50	İstikrazı 98 1-2	Terekos 18,50
Türkiye Cümbû- 63,25	İttihak 11,80	İstikrazı 98 1-2	İttihak 11,80
viyet Bankası 35	Sark dey. 18,65	İstikrazı 98 1-2	Sark dey. 18,65
Tramvay 25,95	Balya 1,50	İstikrazı 98 1-2	Balya 1,50
Anadolu Hisse 15	Sark m. ecza 1,5	İstikrazı 98 1-2	Sark m. ecza 1,5
Şir. Hayriye 15		İstikrazı 98 1-2	
<b>ÇEK FİYATLARI</b>			
Paris 12,06	Prag 19,11,69	İstikrazı 98 1-2	Prag 19,11,69
Londra 649	Berlin 200,12	İstikrazı 98 1-2	Berlin 200,12
Nüyük 79,75	Madrid 5,82,50	İstikrazı 98 1-2	Madrid 5,82,50
Milano 9,24,50	Belgrat 34,56	İstikrazı 98 1-2	Belgrat 34,56
Atina 83,13	Zluti 4,20,84	İstikrazı 98 1-2	Zluti 4,20,84
Cenevre 2,45,92	Pengo 3,84,88	İstikrazı 98 1-2	Pengo 3,84,88
Brüksel 3,39,65	Bükrest 79,28,19	İstikrazı 98 1-2	Bükrest 79,28,19
Amsterdam 1,17,70	Moskova 11,00,50	İstikrazı 98 1-2	Moskova 11,00,50
Sofya 64,65,71		İstikrazı 98 1-2	
<b>NUKUT (Satış)</b>			
20 F. Fransız 169	20 I. İsviçre 805	İstikrazı 98 1-2	20 I. İsviçre 805
1 Dolar 120	1 Pezeta 49	İstikrazı 98 1-2	1 Pezeta 49
1 İsterlin 650	1 Mark 23,50	İstikrazı 98 1-2	1 Mark 23,50
20 Lira 214	1 Zloti 19	İstikrazı 98 1-2	1 Zloti 19
20 F. Belçika 115	20 Dinar 53	İstikrazı 98 1-2	20 Dinar 53
20 Drahmi 22	1 Cernovic 9,25	İstikrazı 98 1-2	1 Cernovic 9,25
1 Şile. Av. 24	1 Altın 35 1-2	İstikrazı 98 1-2	1 Altın 35 1-2
20 Leva 203	1 Mecidiye 232	İstikrazı 98 1-2	1 Mecidiye 232
21 Kur. Çek. 106	Banknot 232	İstikrazı 98 1-2	Banknot 232
1 Florin 83		İstikrazı 98 1-2	

## ŞEHİR HABERLERİ

## MAHKEMELERDE

## Deli mi, Değil mi?

## Hastane deli değil.. diye iade etti

Amasyada Hatice Hanım isminde bir muallim öldüren ve evvelce erkek iken bir ameliyat neticesinde kadın olan Süreyya Hanım müşabede altına alınmak üzere İstanbul adli tıp işleri umum müdürlüğüne gönderilmiştir.

Adli tıp işleri umum müdürlüğü Süreyya hanımı deli olduğu kararile ve tedavi olunmak üzere Bakırköy emrazı asabiye hastahanesine göndermiştir. Fakat dün hastahane Süreyya Hanımı, deli olmadığı iddiasıyla, adli tıp işleri müdürlüğüne iade etmiştir.

Niçin ve nasıl öldürmüş? Fatih'te Yani isminde birisini öldürmekten suçlu elbise boyacısı Lambo'nun muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde başlanmıştır. Fatih'te sulh hukuk mahkemesinde bir alacak davasından çıkan bu iki hasımdan katil olan Lambo mahkeme demisti ki:

— Yani bana "seni süründüreceğim, bak sana neler yapacağım," dedi, ben de kendimi kaybettim. Üzerimde daima silah taşıydım. Ne yaptığımı bilmiyorum.

Katilin bu ifadesinden sonra sulh mahkemesi zabıt kâtabı Mükerrem Hanım şahit olarak dinlenmiş, katilin ve maktulün o gün mahkemesine geldiklerini, mahkemenin sonra ceryan eden vekayii bildiğini söylemiştir.

Şahit sıfatıyla dinlenen Lambo'nun karısı Katina Hanım da:

— Yani beni kandırarak elimden 600 liralık bir senet almıştı, sonra da beni "Lambo seni boşarsa ben seni nikâhlarım," diye kandırdı. Lambo ile aralarında münaferet vardı. Sonradan işittim ki Lambo Yaniyi öldürmüş. Dedi.

Vergo ismindeki kadın da Yani'nin daima Katina'yı takip ettiğini söyledi.

Katili yakalayan polis Asım Efendi ile katilin ifadesini alan polis Asım Efendi de şahit olarak dinlendikten sonra maznun:

— Vekil tutacağım, dedi. Bu istek kabul edildi. Muhakeme iddia ve müdafaa için başka güne bırakıldı.

## Kumkapi cinayeti

Kumkapi'da şoför Nuri'yi öldürmekten suçlu bekçi Adil'le bu hâdiseye iştiraktan suçlu sabık komiser Mucip Beyin muhakemelerine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Muhakeme başlar başlamaz Mucip Beyin vekilleri haklarında ki giyap kararına itiraz etmiş, zabıtta ve karar tefhiminde saat 13,30 olarak kaydedilmiş halde saat 10 da muhakeme yapıldığını, bu suretle verilen giyap kararının doğru olmadığını söylemiş ve kararın geri alınmasını istemiştir. Bu karar geri alındıktan sonra keşif raporu okunmuştur. Keşif raporuna bekçi Adil efendi itiraz etmiş:

— Nuri bana bıçakla hücum etti, ben de canımı kurtarmak için havaya bir el silah attım, demiştir.

Muhakeme, iddia makamının evrakı mütalea ederek iddiasını dermeyeran etmesi için 15 nisana bırakılmıştır.

## Sinemacılar ısrar ediyor

Sinemacılar, dün, Ticaret Odasında gene bir içtima yapmışlardır. Bu içtimada Oda tarafından kendilerine belediyenin sinemacıların taleplerine karşı verdiği ve dün neşretmiş olduğumuz cevap okunmuştur. Cevap sinemacılar arasında heyecana karşılansın. Bazı sinemacılar bu cevap için belediyeyi protesto etmeğe karar verilmelerini istemişlerdir. Neticede sinemacıların Darülaceze'ye ait taleplerinin üzerinde ısrar edilmesi noktasında birleşmişlerdir.

## Beklenen Alman seyyahlar

Bu ayın on beşinde 500, on altısında 450 Alman seyyahı şehrimize gelecektir.

## Kadınlar birliği kongresi

Kadınlar Birliği tarafından tertip edilen üçüncü konferans Halkevinde ayın 13 ünde Dr. Akil Muhtar Bey tarafından verilecektir. Cennet Hanım da bir konser verecektir.

## GÜMRÜKLERDE

## Piyasayı dolandırıp Kaçan adam

## Atınaya kaçan komisyoncu nereleri dolandırdı?

Gümrüklerde tüccar komisyoncu namı altında iş yapan bir şahsın piyasadan ehemmiyetli bir meblağ dolandırarak Yunanistana kaçtığı yazılmıştır. Dün bu hususta yaptığı müz tahkikata nazaran Kostantin Yatrosu isminde olan bu adamın piyasadan dolandırdığı para on bin lira - dan fazladır. Bundan başka bu adam hakkında gümrük daresi tarafından bir iplik kaçakçılığından tevkif kararı verilmiştir. Kostantin piyasada iplik tüccarı Yaşova, tüccar Aram, fabrikatör İbrahim Nam, Tahsin İbrahim, fabrikatör Mihan, iplik tüccarı Yervant ve tüccar Vahan efendilerden muhtelif şekilde para almıştır.

Donlandırıcı

frarı

Gümrük muhafaza teşkilâtı İzmir vapuru taifelerinden birini kaçakçılık yaparken yakalamıştır. İskenderiye hattından cuma günü limanımıza Devlet Denizyolları idaresinin İzmir vapuru cumartesi günü rihıma yanaşmıştır. Bu sırada rihıma çıkan tahmil ve tahliye amelesinden 63 numaralı Murat oğlu Ali pek nazarı dikkati celbetmiş ve üzeri aranmıştır. Alinin üzerinde beline sarılmış iki ipeklî çarşaf bulunmuştur. Suçlu ihtisas mahkemesine verilmiştir.

## Bir kaçakçı yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtı İzmir vapuru taifelerinden birini kaçakçılık yaparken yakalamıştır. İskenderiye hattından cuma günü limanımıza Devlet Denizyolları idaresinin İzmir vapuru cumartesi günü rihıma yanaşmıştır. Bu sırada rihıma çıkan tahmil ve tahliye amelesinden 63 numaralı Murat oğlu Ali pek nazarı dikkati celbetmiş ve üzeri aranmıştır. Alinin üzerinde beline sarılmış iki ipeklî çarşaf bulunmuştur. Suçlu ihtisas mahkemesine verilmiştir.

## Romanyadan gelen seyyahlar

Köstence'den Principessa Maria vapuru ile şehrimize geldiklerini yazdığımız Romanya'lı seyyahlar, dün müzeleri, camileri ve diğer görülmeye değer yerleri gezmişlerdir. Romanyalı misafirler, şehrimizde dört beş gün daha kalacaklardır.

Regel Karol vapuru ile gelen Yunan Üniversite talebesi de dün şehri gezmişlerdir.

Bugün, sabah saat 9.30 da hep bir arada Taksim meydanına gelecek Cümhuriyet abidesine çelenk koyacaklardır.

## ŞİRKETLERDE

## Haliç şirketinin Devri meselesi

## Mukaveleinin feshi talebi nasıl karşılandı?

Belediyenin Haliç şirketinin imtiyazının feshini istemesi İstanbul'da ve şirket mahafilinde alâka ile karşılanmıştır. Halbuki belediye şirketin feshini isterken şirket te fena vaziyetinin kurtarılması için hükümetten ve belediyeden yeni taleplerde bulunmuştur. Bu taleplerin başlıcası da Haliç vapurları biletlerinden resim alınmasıdır.

Alâkadar mahafilde şirketin bu günkü vaziyette ziyan etmekte olduğu kabul edilmekle beraber şirket hissedarları ve idare meclisi azalarının şirketten menfaatları madıkları noktası katiyen kabul edilmemektedir. Söylenişine göre şirket hissedar meclisi idare azaları şirketin ziyan etmesine rağmen Ticaret kanununun 327 inci maddesinden istifade ederek şirket bizzat ticari muamelede bulunmakla ve kâr temin etmektedir. Diğer taraftan şirketin bütün vapurlarına iyi bakması ve imtiyazın hitamında belediyeye tam bir şekilde devretmesi lâzımgelir - ken bugün şirketin 4 vapurunu atıl bir halde olduğu şirket komisyonunun raporile anlaşılacaktır. Ma amafih şirketin belediyeye devri şirket mahafilinde bir itiraz sesi yükseltmemiştir.

## Nekadar tütün satıldı?

İnhisarlar idaresi 933 senesi tütün mahsulünün tartılarının neticesini almış ve kat'î rekolte bu suretle tespit edilmiştir.

933 rekoltesi 40,094,094 kilodur. Satış fiyatları umumiyetle zürür memnun edecek şekilde olmuştur. İzmir mntakasında ancak yarım milyon kilo tütün kalmıştır. Bu miktarın da bu hafta içinde satılacağı muhakkak görülmektedir. Bu şekilde İzmir'de 933 mahsulü kalmamıştır. Samsun mntakasında şimdiye kadar tüccar -160,000, İnhisar 520 bin kilo tütün mübayaaya etmişlerdir. Trabzon'un inhisar idaresi 500,000 kilo tütün almıştır. Bursa'da tüccar ve kumpanyalar 900,000 kilo tütün almışlardır. İnhisar da 50 bin kilo mübayaaya etmiştir.

## MAARİFTE

## Umumî yoklamaya başlandı

## İlk tahsil görenlerin vaziyeti tetkik ediliyor

Memleketinde ilk tahsil seviyesini anlamak üzere ilk tahsil yapan ve tandoşların umumî bir yoklamaya tâbi tutulmaları dün başlamıştır. Yoklamaya 3, 5, 8 sene evvel ilk mekteplerden mezun olan vatan - daşlar tâbi tutulacaktır. Köylerde ilk mektep mezunlarının seviyesi tetkik edildiği gibi, şehirlerde de millet mektepleri mezunları tetkik olunmaktadır. Dün Maarif müfettişleri beş seneden beri millet mekteplerinden mezun olan vatan daşların umumî bilgilerini yoklamaya başlamışlardır. Dün, fabrika, imalâthane gibi umumî yerlerde çalışan birçok vatandaşlar toplu bir halde gözden geçirilmişlerdir. Bu yoklamalar bir hafta sürecek - tir. Neticde raporlarla Maarif vekâletine bildirilecektir. Bilhassa köylerde bazı vatandaşlar endişeye düşmüşlerdir. İmtihanalarda muvafak olamayanlar, herhangi bir şekilde muahaze veya tecziye edilecek değildir. Mesele yalnız ilk tahsil yapmış vaziyette olan vatandaşların bugünkü seviyelerini tetkik etmektir.

## Hususî mektepler hakkında tahkikat

Aldığımız malûmata göre Maarif vekâleti şehrimizde iki hususî lise hakkında tahkikata başlamıştır. Bu iki hususî lise, talimatnameye muvafik hareket etmiyere diğer mekteplerde sınıfta kalan bazı talebeyi kabul etmişler ve bu talebeyi lâik olmadıkları sınıflara çıkarmışlardır.

## Askerî liselerde imtihanlar

Mayısta askerî liselerde baka - lorya imtihanlarına başlanacaktır. Şehrimizdeki lise müdürleri dün Maarif müdürü Haydar Beyin de iştirakile toplanarak askerî liselerde imtihanlarda mümeyyiz intihap etmişlerdir.

## Maarif vekâleti hesabına tahsilden dönenler

Maarif vekâleti hesabına Viyanaya tahsile giden muallim Kaya ve Münir Raşit Beyler tahsillerini ikmal ederek dün memleketimize dönmüşlerdir. Viyanada pedagoji tahsil eden genç muallimler yakın da yeni vazifelere tayin edileceklerdir.

Tokatliyan'da çay ziyafeti — Ticaret mektebi kooperatifi, dün aza sı şerefine Tokatliyan otelinde bir çay ziyafeti vermiştir.

## Tevfik Kâmil Bey geldi

Sabık Sofya Sefiri Tevfik Kâmil Bey, Sofyadan şehrimize gelmiş ve dün trenle Ankara'ya gitmiştir. Tevfik Kâmil Bey, birkaç gün Ankara'da kalacak ve yol hazırlığını ikmal ettikten sonra, Madritteki yeni vazifesinin başına gidecektir.

## Tarihî

## Mezar taşları

Eyüp - Yedikule asfalt yolunun inşası münasebetile bir kısmı yola alınan kabristanlarda Türk ve Osmanlı tarihine yarayan bazı mezar taşları zuhur etmektedir. Bu meydan da Tepedelenli Ali Paşanın kesik kafasının gömülü olduğu mezarın taşı da vardır. Bu taşın üzerinde: "Otuz seneyi mütevaciz Arnavutlukta ferretü eden Yanya sancağı mutasarrıfı edalı meşhur Tepedelenli Ali Paşanın seri maktudur 1237," yazılıdır.

Yazılıdır. Gene bu mezar taşının yanında bulunan diğer bir taşta da:

"Sabıka Yanya sancağı mutasarrıfı maktul Tepedelenli Ali Paşanın oğlu olup sabık Tir'le sancağı mutasarrıfı olan Veli Paşanın seri maktudur. 1237," yazılıdır.

Gene Ali Paşanın oğlu Avlonya mutasarrıfı Mirimiran Muhtar Paşanın, diğer oğlu Baht sancağı mutasarrıfı Salih Paşanın, Veli Paşanın oğlu Mirimiran Mehmet Paşanın kesik kafaları üzerine dikilmiş taşlar da bu meyandadır. Bu kabil tarihî taşlar muhafaza altına alınmış ve müzeler idaresi tarafından numarala altına alınmıştır. Bunlar müzeler idaresi tarafından Topkapı müzesine nakledilecektir.

## GÖRÜŞLER

## Kurtuluş yolu

— 1 —

Bekiri Mustafa'nın niçin haykır - dığını unuttum. Fakat meydanın ortasında durup:

— Ulan teresler!  
Diye bağırınca her kapıdan bir yobaz başının çıktığını ve bunu gören Bekir'in de:

— Amma da çokmuş ha!  
Dediğini biliyorum. Bu fıkra hayalime şöyle bir şey getirdi: Kendine güvenen, zorlu, zarplı bir mahkeme reisi. Cübbesini kuşansa, külahını geçirse, gözünü üstüne taksa da dünyanın ortasında üstüne hattının tam üstünde dursa. Biz de Atlas dağlarının cindorugundan seyretsek. Reis dört bir yanına gümbür gümbür haykırsa:

— Ulan Staviskiler! Ulan İnsüller!

Acaba dünyanın beş kitabı nice olur ki?

İnsanlar ve insanlık soyuluyor. Dünyayı en yüksek diplomatı soyguncular kaplamıştır. Bu soyguncuların hepsi de bir tek soygunculuk enstitüsünden çıkmışlardır.

Bu enstitünün adı: Geçen harbi amminin cephe gerisidir.

Bu soyguncular, sitajlarını harbi umumî yıllarında görmüşlerdir.

Ve asıl vazifelerine sülh dediğimiz şu (silâhsız harp) yıllarında başlamışlardır.

İnsanlık bir çöküntü var.

Çökmiyenler, çökme istemiyenler bu çöküntüyü durdurabilecek için nazariyelere dalmışlardır. Hâk'ım, müddeumumî, jandarma, ve zindan banan önüne geçemez. Böyle düşünen ve hayale inananlar için yapacak bir şey vardır: Dünyanın dört köşesine (Burası hâpishanedir!) levhalarını asmak.

Bu çökmeğe olan insanlığı kurtarmak için çare: Çökmiyenlerin omuzlarıdır. Omuzlarla dayanıp, büyük çö.....

Fakat insan omuzu bu ağırlığa nasıl dayanabilir?

Kolay: Omuzda taşınamayan koca kaya parçası; kırılır, kıyılır istenildiği tarafa taşınır.

Bu koca kayayı kim kıracak?

Belli: Yeni bir harbi umumî

Ne diyorsun? Sen çaldırın mı?

Çıldırmadım meş'ut olurum.

Çıldırmadım, fakat inandım.

Habikatin her zaman ve her yer de hakikat olmadığına inandığım gibi inandım ki:

Ne emperyalizmanın doymamışlarını doymamak için;

Ne eski muahedelerin yeniden tetkik ve tahlili için;

Ne yeni bir dünya coğrafyası ve silâh rekoru yapmak için;

Ne.. Ne bileyim ben daha ne için;

Bir harbi umumî olmayacaktır.

Fakat bir harbi umumî olacaktır.

Bunu diplomatlar değil, insanlık yapacaktır.

İnsan insanlara müdelerim:

İnsanlık, insanlığını kurtarmak için bir harbi umumî ilan edecektir.

Çünkü insanlığın bu kadar mad - di soyguna ve manevî hakarete tahammülü kalmamıştır.

Bunu görmiyenler, kurumuş çöl çalınası yeşil camlı gözlükle bakarlardır.

Aka GÜNDOZ

Halkevinde toplantı ve konser

Tıp Talebe Cemiyeti 11 nisan çarşamba günü akşamı saat 17.30 da Halkevinde bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıya fakülte'deki bütün ecnebi profesörler de davet olunmuşlardır.

Toplantıda Profesör Tevfik Remzi Bey, "Tıp mesleği," mevzu - lu bir konferans verecektir. Bundan sonra konseryatuvar muallimlerinin Seyfettin Asaf, Sezai Asaf, Ferdi Beyler bir konser vereceklerdir.

Bundan sonra gençler zeybek oyununu oynayacaklardır.

Ruhsatsız şoför böyle yapar

Karaağaçta mevaddı infilâkiye fabrikasına ait bir otomobil dün Karaağaç caddesinden geçerken Abdülkadir isminde bir çobana çarpmıştır. Abdülkadir otomobilin altında birkaç metre sürüklenerek başından ağır surette yaralandığı gibi karnı ve kaburga kemikleri de parçalanmıştır. Yaralı çoban ölüm halinde hastahaneyeye kaldırılmıştır. Kazaya sebebiyet veren otomobilin mezkûr fabrikada kâtip ve şoförlük ehliyetnamesi olmayan Faik Bey isminde biri tarafından idare edilmekte olduğu anlaşılınca Faik Bey yakalanmıştır.

Ankaranın eskişehir kısımlarında dolaşanlar sekizle on iki yaş arasında, oldukça muntazam giyinmiş çocukları intacı ve müzîç takiplerine uğramışlardır. Ve iş insanı en fazla hayrete düşüren tarafı bütün bu küçük dilencilerin, merhamet ve insanlık hislerini istismar için kullandıkları cümlelerin harfi harfine aynı oluşudur: "Efen di, sen ço güzel! Karnım aç, ekmek alacağım."

Bu bozuk türkçeli cümleyi bu ilk mektep yaşındaki çocuklar nereden ve nasıl tahsil etmişlerdir. Bazan karanlıkta yüzünü bile farkemedikleri insanların fizik mezit-yetlerinden bahsederek onların te-felhür hislerinden kendi hesapları na hisse ayırmak usulünü bu yavru-lara kim öğretmiştir? Hem mesleki vokabülerleri bu cümleye de münhasır değildir. Herhangi birini durdurup sorun: Mutlaka taşra-dan yeni geldiğini, babasız ve ana-sız olduğunu bir uzak tanıdığının yanında kaldığını öğrenirsiniz ve kendilerine küçük bir iş teklif eder-seniz alacağınız cevap mutlaka menfidir. Dünyada her şeyin standar-laştığı bir sırada bizde de bir standardizasyonu ilk tatbik eden dilenciler oluyor galiba. Ve bu standardize çocuklar acaba geniş bir dilencilik şebekesinin veya kor-porasyonunun birer küçük organı-midirler? Müthiş bir sual fakat ha-tıra gelmemesi mümkün değil.

Memlekette ilk tahsilden daha büyük bir verim elde edebilmek için tedbirler aldığımız şu sıralarda bu başı boş çocuk sürüleri üzeri-ne bilhassa dikkati çekmek isterim. Yarının tashih imkânsız profesyonel dilenci ve apaşlarını temsil eden ve gittikleri fena yoldan yegâne geri çevirecekleri yaşta her hangi bir alâkadan tamamen âza-de bir şekilde seyilerine devam eden bu yavruların memleketin yar-rını için teşkil ettiği yarayı bilmem ki kâfi derecede hissetmek kabilmidâ?

Bütün dinlerin zayıf tarafı olan merhamet miskinliğin dilencilikğin inkişafına âmîl olacak bir şekilde tecellisi artık yalnız şarka mahsus kalmış ve mutlaka cemiyetin için-den sökülüp atılması lâzımgelen sakim bir itiyattır.

Dilencilik yalnız şartta meşru bir meslek sayılmıştır. Bu itibarla-dır ki hiç bir ramazan ve bayram fırsatını kaçırmayarak davul ve zu-nasile ve birbirini takip eden kafilerle halânde kapısına dayanan dilencilere her ev sahibi para ver-mekle kendini mükellef bilir. Ve halkın rahatsız edilmemesi için ara-sıra yollardan dilencileri topla-yan polis, aynı dilencilerin bir da-vul tokmağıle kafasına vurru vura ev sahibinden bir hak talep eder gibi para istemesine almadan oran-ayan ayınlamasına karşı ses çıkar-maz.

Doğrudan doğruya halkı dilencilikle müspet bir şekilde mücadele-leye alıştırmak lâzımdır. Fakat dilencilere para verilmemesini temin etmekle de iş bitmez. Bu tufeyli yaşama tarzına alışmış olan insan-ları tekrar müspet ve faal hayata döndürmek çok güç bir iştir. Ve bu işle meşgul olmak üzere içtimai bir büronun ihdası mutlaka lâzımdır.

Küçük çocukları, merhameti da-ha kolay celp edebilecekleri düşün-cesile dilenciyi göndererek kendi hesaplarına istismar eden ana-

**KULAK MİSAFİRİ**

**Bağırın yılan..**

Arkadaşlardan biri, dün burnun-dan soluyarak içeri girdi:  
— Evimde rahatım kaçtı bira-der..  
— Hayrola, ne var?  
— Bir yılan hikâyesi..  
— Nasıl yılan hikâyesi..  
— Dur anlatayım..  
Ve anlattı:  
— Efendim; bizim hanım, bugün-lerde bir evhama kapıldı: Bu evde yılan var!..  
Gece, uyurken bizi sokacak!.. Bütün ikna kudretimi toplyarak kendisine teminat verdim:  
— Yepyeni apartman.. Taş dı-varlar, beton arme zemin.. Pen-cereler, kale gibi sağlam.. Yılan buraya nereden girebilir?  
Fakat o kafasına koymuş bir ke-re:  
— Yılan var da yılan var!  
— Canım, seninkisi de beyhude telâş.. Diyorum ama, meram anlat-mak ne mümkün..  
— Peki.. Nerden hükmetmiş yılan olduğuna?  
— Sesini işitiyormuş. Dün gece yatakta beni uyandırdı:  
— İşte, dedi, gene başladı bağırmağa?..

Kulak verdim. Vakîâ, fare sesi-ne benzer bir tıkrıtı duydum. Fakat bunun bir yılan olmasına o ka-dar az ihtimal verdim ki hiddelle homurdanarak başımı öte tarafa çevirdim. Bu yılan hikâyesinden de artık adam akıllı usanç geldi bana.. Bilmem ki, ne yapsam.. Yı-lanla mücadele için aklınıza bir çare gelmiyor mu?  
Ben dedim ki:  
— Tedbirini almaktan geri kal-ma ama, şunu da bil ki bağırın yılan korkulmaz!..  
Çünkü sokacak yılan bağırmaz, sokar!..  
Ben, bu kussedan şimdi size bir hisse de çıkarırdım ama, arif olan anlaşıncı daha iyi..

M. SALÂHATTIN

**Ankara**

"Hakimiyeti Milliye," refikimi-zin Fransızca nüshası olan haftalık (ANKARA) gazetesinin üçüncü sayısını şehrimize geldi.  
İlk iki sayısında olduğu gibi bu sayıda da memleketteki siyaset, iktisat ve kültür hareketlerinin tam ve doğru bir teşhiri vardır.  
Gazete resimli ve sekiz sayfadır. Müvezzilerden arayınız.

Dr. Nuri Fahmi  
**Göz Hekimi**  
Çağaloğlu Süreyya Bey apart.  
saat 2-6ya kadar. Telefon 23212  
1826

ve babalarına rağmen korumak iç-ap edecektir. Ve bu çetin bir müca-dele olacaktır. Fakat her şeyden evvel mücadelenin başlaması lâ-zımdır.  
İçtimai bir yara, karşımızda göz-le görülür bir şekilde büyümekte deva mederken elimiz kolumuz bağıl duramayız. Mutlaka hareke-te geçmek ve karşılayıcı tedbirler almak lâzımdır. Hastalığı müzmin ve artık ıslahı imkânsız bir hale girmeden önleyemezsek yarın bu-nun acısını büyük bir nedamette çekmeye mahkûm olacağız.  
Yaşar NABI

**HİKÂYE**

**İmzasız mektuplar**

Yirmi yaşında idim ki, ilk defa ola-rak imzasız bir mektup aldım.  
Gazeteciliğe yeni başlamıştım. Ev-elâ memleketin tanınmış muhtelif simaları ile mülâkat yaparak, her birinin mesleklerinde kazandıkları mu-vaffakiyetin sırlarını kendilerinden öğrenmeğe çalışıyor ve kalemim dön-düğü kadar yazıyordum. Bir akşam postadan namma açık bir kartpostal çıktı. İmza yoktu. Yalnız şu iki kelime: "Hayvan herif.."  
Mürselim, kelimelerin altına da, ehemmiyetini göstermek için mi ne-dir, çizgi çekmişti. Kartpostalı yırtıp atacaktım. Fakat öyle yapmadım. Tuhaf değil mi? Sakladım.

Bu, halkın, daha doğrusu okuyucularımın hakkına ihzar ettikleri hislerinin ilk tezahürü idi. Hiç te-lehimde olmamakla beraber, dedim ya, bu kartpostalı sakladım.  
Artık o günden itibaren her on beş günde bir imzasız bir mektup alı-yordum. Benimle bu kadar alâkadar olan bu meçhul zat, muayyen saatini geçirmeden daima bir kaç nadide kü-fürle hakkımdaki iltifatlarını esirge-mezdi. Belki mektupları beş yüzü geçti. Hepsi de aynı acemi ve kalm-ca bir yazı ile yazılmış. Hepsinin kâ-ğıtları çizgili idi. Zarflarındaki pullarında İstanbul hemen bütün semt-lerinin posta damgası vardı. Hatta Bursadan, İzmitten, İzmirden, Ban-dırmadan, Gemlikten gönderilmiş mektuplar bile almıştım.

İtiraf edeyim ki, evvelâ kızmış-tım. Mektuplar ettikçe, hiddetim artı-yordu:  
— Şu herifi bir yakalasam da, ağ-zım payını versem, diye düşünüyör-düm.  
Bu çizgili mektupları eşe dosta da gösteriyordum. Belki birisi tanır da, bir ip ucu verir diye.. Fakat gimisi o-muz silkiyor:  
— Adam sende, ne ehemmiyet veriyorsun, yırt at, deyip geçiyordu.  
Hani içimden acaba yazan bu mektupları gönderdiğim eş dostlar-dan birisi mi diye şüphe geçmiyor de-gildi. Kimisi polise, kimisi posta ida-resine müracaatı tavsiye ediyordu.  
Sonra düşündüm. Hoşuma gitme-mek için olsa bile demek ki, her gün takip ve tarassut edecek, roman tef-rikaları mı, hikâyeler mi, nesirler mi, hülâsa bütün yazılar mı kelimelerine kadar dikkatle okuyacak derecede dünyada benimle yakından alâkadar olan bir adam var. Demek ki, ben bu adamın bu kadar hayatını doldurabi-liyorum.

Artık o zamandan itibaren kendi-mi yalnız hissetmeğe başlamıştım. Hatta ben de onunla beraber meşgul oluyordum. Mektuplarını grafojiden anladıklarını iddia edenlere göster-dim. Bana bu adamın: "Münzevi, sa-mimi, mükedder tavırlı" ve tuhaf de-ğil mi, (iyi bir adam) olduğumu söy-lebilir. İyi de olsa, kötü de olsa bu adam artık benim için bir âşına ol-muştu. Yazısını nerede görsem he-men tanırım ve hakkımda yeniden neler "keşfetti" diye merak ederek, acele sarfı yurtardım.  
Hani ara sıra lisanımı değiştirip nazik ve bazan da hayrihah cümleler kullandığı da yok değildi. Meselâ: "Sevgiliniz Necile Hanım dün uzun-ca boylu, lâcivert kostümlü bir genç-le kol kola filân yerde geziyorlardı. Başkaları bu vaziyeti görürse sizin

gibi istikbali açık, parasız bir muhar-ri için neler demezler?"  
Bazan da şöyle derdi:  
"Son yazınızla ne demek istediğinizi anlıyamadım. Bahsettiğiniz mev-zu üzerinde müsbet, menfi hiç fikriniz yok. Yazacaksınız, hari anlama-dığımız şeylere hiç temas etmeyiniz."

Artık bu meçhul adam yazı-larında bana istikamet te tayin edi-yor, yaptığı gaffarı, hem de bir te-kini kaçırmadan suratına vuruyordu. Eğer hoşuna giden bir yazımı okur-sa: "Aferin, diyordu, biraz terakki görüyorum. Yavaş yavaş olgun ve dol-ğun bir muharrir olabileceğiniz anla-şılıyor."

Meslektaşlarım, yalancılıktan, surf bana hoş görünmek için bir yazımı beğendikleri zamanda meçhul muha-birimi, aynı yazı için gayet ağır ten-kitler yağdırıyordu.

Hususî hayatımla da yakından alâ-kadardı. Evlendiğim zaman bile bir alay küfür gönderdi. Doğrusu da pa-rasına tama ederek ihtiyar ve çirkin bir kadımla evlendiğim için kabahat ta bende değil miydi? Daha sonraları arkadaşlarla hangi meyhaneye gitti-ğimi, kaç kadeh içtiğimi de bu sefer karıma yazmağa başlamaz mı? Hat-tâ bir aralık bana yazdığı mektuplar da da karımdan para sızdırmak isti-yen adamların isimlerini ve adresleri ni de haber vermekteydi.

Baktım olmayacak, nihayet karı-mdan ayrıldım. Çünkü hakikaten arka-daşlarla şöyle bir yere gidemez ol-muştum. Ertesi gün karımın bunu ha-ber alacağına ve bittabi evde kıyamet kopacağına emindim.

Bu mektuplar böyle senelerce ne-reye gittimse adresime geldi. Nihayet bir iki ay evvel arkası kesildi. Zannedirim ki, bu meçhul muhabi-rim öldü ve itiraf ederim ki onun ö-lümünden derin bir ristrap duyuyor-um. Çünkü Anlıyorum ki, ben şimdi hakiki bir dostumu kaybetmiş vaziyetteyim. SEM

**RADYO**

**Bugünkü program**

İSTANBUL:  
18,15: Plâk neşriyatı. 18,45: Fransızca ders. 19,15: Türk musiki neşriyatı. (Ekrem B. Ruşen B. Cevdat B. Tahsin B. Şeref Saim B. Vecihe H. Belma H.) 20,30: Münir Nurettin B. konseri (Mesut Cemil B. Ruşen Ferit B. Udi Nevres B. Kanuni Vecihe H.) İstirak edecektir. 21,20: Ajans ve borsa haberleri. 21,30 Necip Yakup Bey orkestrası tarafından muhtelif eserler.  
VAKIF SÖV A, 1415 m.  
17,55: Hafif musiki konseri. 18,50: Müsahabe. 19: Konferans. 19,20: Plâk (Salon musiki.) 21,05: Litvanya musikisinin mürekkep senfonik konseri. 22: Müsahabe. 22,15: Hafif musiki. 23: Dans musiki. — Müsahabe. — Dans musikisinin devamı.  
BÜKRE S, 364 m.  
13: Plâk. 14: Haberler. 14,20: Plâk. 18: Radyo orkestrası. 19: Haberler. 19,20: Radyo orkestra. 20: Üniversite radyosu. 20,20: Plâk 20,45: Konferans. 21: Koro konseri. 21,30: Konferans. 21,45: Viyolonsel konseri. 22,15: Tapananlı Roman musiki. 22,45: Haberler. 23: Hafif musiki.  
VİYANA A, 507 m.  
18,15: Josef Lanner. 18,35: Yeni sanatkarlar tarafından konser. 19,05: Müsahabe. 21,45: Aktüalite. 22: Schubert'in eserlerinden mürekkep konseri. 23: Son haberler.  
BUDAPEŞTE E, 550 m.  
18,30: Sahibinin Sesi plâklarla popüler, melodiler. 19,30: Almanca ders. 20: Flüt konseri. (Paul Tibor) 20,30: Müsahabe. 21,10: Lehar'ın eserlerinden mürekkep filharmonik takımı tarafından konser. 23,10: Haberler. 23,30: Rigo Sigan takımı. 24,20: Trio (Hetenyi - Buday - Sebő).  
BRESLAU U, 316 m.  
17: Hafif musiki. — Müsahabe. 19,05: Aktüalite. 20: Popüler musiki. — Müsahabe. 22: Nostaljik musiki (Silvya bestekârlarının eserlerin den.) 24: Gece konseri.

Önümüzdeki Çarşamba MELEK Sineması akşamı  
4 en güzel film müsabakasının 3 üncüsünü takdim edecektir.  
Madame BUTTERFLY şahsının unutulmaz yıldızı  
**SILVIA SIDNEY**  
tarafından tamamen Fransızca olarak temsil edilen  
**GENNY GERHARDT**  
(Hayatını aşka Feda eden kadın)  
[15520]

**Askerî tebliğler**

Fırka Askerlik Dairesinden:  
1 — 934 Nisan celbide Piyadeye ayrılmış olanların 327 doğumlarına kadar sevk olunacağı ilân olunmuş idi. Bugün hâsıl olan ihtiyaca mebni 328 doğumular ve onlarla muamele-ye tâbi piyadeler de celp ve sevk tâ-bi olduklarından toplanma günü olan 15 Nisan 934 tarihinde şubelerine mü-racaatları.  
2 — Bu doğumlardan bedel vere-celklerin de 14 Nisan 934 akşamına kadar bedellerini vermek üzere daha evvel şubelerine müracaatları rica o-lunur.

**Kısa hizmetler için**

Fırka Askerlik Dairesinden:  
1 — Sihhiye, Baytar, eczacı ve di-ğci sınıflarına ayrılmış olanlar hariç yüksek ehliyetnameliler 326:329 (da-hil) doğumularla muameleye tâbi ve daha evvelki doğumuların bakayasa bu celpte 1 Mayıs 934 te İhtiyat Zabıt mektebine sevk edileceklerdir.  
2 — 326: 329 (dahil) doğumular ve bunlarla muameleye tâbi olanlar-la daha evvelki doğumuların bakaya-sından askerî ehliyetnamesizlerden Deniz sınıfına ayrılanlar müstesna di-ğçerleri 1 Mayıs 934 te hazırlık kıtalı-rında bulunmak üzere sevk edilecek-lerdir.  
3 — Bunlardan orta ehliyetname-liler 1 Temmuz 934 de. Tam ehliyet-nameliler ise 1 Eylül 934 te hazırlık kıtalarında bulunmak üzere sevkolu-nacaklardır.  
4 — Yukarıda 1 ve 2 maddelerde 1 Mayıs 934 te mektepte ve kıt'ada bulunmak üzere sevk edilecek efendi-lerin şubelerde toplanma günü 25 Ni-san 934 tür. Orta ehliyetnamelilerin 25 Haziran 934 te ve tam ehliyetna-melilerin 25 Ağustos 934 de mukay-yet buldukları veyahut mntakla-rında buldukları şubelere müraca-at etmeleri lâzımdır.  
5 — Bilâ mazeret vaktinde daveti kanunihaye icabet etmeyen mükellef-ler hakkında Askerlik mükellefiyeti kanununun ceza maddeleri tatbik olu-nacağı ma'um olmak üzere ilân olu-nur.

**Acıklı bir ölüm**

Matbuatın emektar muharrirlerinden Osman Cemal Beyin refikası Le-man Hanım pek uzun süren bir hastalıklardan sonra henüz otuz beş yaşında olduğu halde dün Tanrı'nın rahmeti-ne kavuşmuştur. Cenazesi bugün E-ğri nekapı dışarısında Otaklılardaki ha-nesinden kaldırılacak ve cenaze ma-zı Eyüpe kıbrıkdandan sonra Eğri-pıda Tokaktepedeki aile mezarlığına gömülecektir. Arkadaşımıza beyan-taziyet ederiz.

**Dr. İHSAN SAMI**  
**ÖKSÜRÜK ŞURUBU**  
Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilaçtır. Her eczanede ve ecza depo-larında bulunur. 15172

Adapazarı Türk Ticaret Bankası'nın 31738 - 31739 No. lı 2 hissesini zayi ettim. Yenilerini alacağımdan yri hisselerin hükmü yoktur. Adapa-zı Semerciler mahallesinde İsmail lu terzi Hayri Ef. (428)

**Vefada acele ucuz satılık ars**  
70 metredir. Ayasofyada A-lendar sineması karşısında Bak-kal Yorgi efendiye müracaat.

**Milliyet**  
Asrın umdesi "MILLİYET" tir.

**ABONE ÜCRETLERİ**  
Türkiye için Haric K. L. K. L.  
3 aylık..... 4 ..... 5  
6 " ..... 7 50 14  
12 " ..... 14 ..... 28

Gelen evrak geri verilmez. — Müddet-geçen nüshalar 10 kuruştur. — Gazete matbaaya ait işler için müdiriyyete müracaat edilir. Gazetemiz ilanların mes'uliyetini kabul etmez.

kinda ahkâmı kanunihayenin tatbik edileceği.  
3 — Deniz sınıfına mensup ihtiyat zabiti yetiyecek kısa hizmetlerinin bu te sevk edilmeyeceği.

**Milliyet'in edebî tefrikası: 42**

**KANLISIR**

Yazan: Mahmut YESARI

— İçeri gir, Hilmi Efendi!  
Hilmi Efendi, kâpiyı yavaşça aç-tı ve korkak bir tavırla selâm ve-rerek içeri girdi, elindeki mektubu uzattı. Bir şey söylemiyordu. Üstü pullarla dolu zarfını aldı.  
Hilmi Efendi, tereddütle yüzü-me bakıyor.  
Zarfı, hemen açamıyorum:  
— Peki, Hilmi Efendi?  
Hilmi Efendi, gene tereddütle du-ruyor:  
— Bir emriniz var mı, beyefen-di?  
— Estağfurullah... Eğer sana ih-tiyacım olursa, Durmuş ile çağır-tırım.  
— Peki, Beyefendi, bendeniz, konağa döneceğim.  
Gayriihtiyari baktım. Hilmi Efen-dinin çizmelerinde çamur yok:  
— Atla mı geldin?  
— Evet, Beyefendi.  
Hem onun gitmesini istiyorum, hem lakırdya tutuyorum. Elimde-ki zarf parmaklarımı yakıyor.

— Yağmur yağıyor mu?  
— Hafif hafif ciseliyor..  
— Peki, Hilmi Efendi!  
Hilmi Efendi, hürmetle selâm vererek çekildi, kâpiyı kapadı.  
Ben, mektup elimde, ayakta du-ruyordum. Dışarıda rüzgâr uğulda-yor... Sessizce kapanmasına rağ-men evin kapısının sürgü sesini du-yuyordum..  
Islak toprakta tırıs giden nal sesleri var.  
Kapı açıldı da, oda soğudu mu? Sırtım ürperiyor.  
Ocaktaki ateş küllenmiş..  
Üşüyorum... üşüyorum.. üşüyo-rum..  
— Durmuş..  
Taş avluda, Durmuş nalçalı kunduralarını sürüyor!  
— Buyur beyim!  
— Odun getir..  
— Peki beyim!  
Oda, çok sıcaktı, birdenbire nas-ıl soğur? Acaba hava mı değişti?

Kar mı yağmağa başladı? Fakat Hilmi efendi, hafif hafif yağmur çiselediğini söylemişti? Peki, ben, ne diye bu kadar üşüyorum, adeta katılacağım.  
Durmuş, bir kucak kütikle o-daya girdi. Ocağın küllenen ateşi-ni karıştırdı, iki yağlı kütük at-tı.  
— Kâpiyı kapa, Durmuş, üşü-yorum.  
Durmuş, yüzüme taaccüple ba-kıyor, kâpiyı kapatıyor:  
— Hava o kadar soğuk değil, beyim!  
Çatırdayan dışerimin arasın-dan sesim ıslık gibi çıkıyor:  
— Bilmem!.. ben, üşüyorum!  
Durmuş, emir bekler gibi du-ruyor.  
— Gidebilirsin, oğlum!  
Durmuş, çıkıyor. Mektup elim-de, hâlâ ayaktaım.  
Ocakta neşeli çığırtilar başla-dı.. Dışarıda rüzgâr, hep bir tevi-ye uğulduyor..  
Yol uğrağı olmadığı, kimsenin geçmiyeceğini bildiğim ve hiç bir gece örtmeğe lüzum görmediğim pencerenin perdesini kapatıyorum..  
Rüzgâr ve kuyu zifiri karanlık-tan da mı çekiniyorum?  
Küçük tahta masayı ocağın ce-narına çektim; lâmbanın fitilini ac-

tım. Geyik postunun üstüne bağdaş kurdum.  
Zarfı bir hamlede açtım. Halim Siretin yazısını hemen tanıdım. Bu, beni şaşırttı. Halim Siretin mektup yazacağını ummuyor-dum.  
Evet, herkesten umuyordum. Fakat yalnız, ondan ummuyor-dum. Yengem yazabilirdi. Hele doktor Nüzhet Süleymandan da-ha fazla ümit ediyordum.. Avukat Şerif Bakı de, beni hatırlayabilirdi.  
Halim Siretin yazdığına bakılır-sa, bu mektup, bir kara haber, de-gildi. Belki başı dara geldi, benden yardım istiyordu!  
Ne boş, ne vahî düşünce! İlk satırlar, kalbimi biraz ferahlatan zannı öldürüverdi..  
Halim Siret Beyden Hürev Beye Hürev,  
Senin bu kadar vefasız, katı yü-rekli olduğuna hiç sanmamıştım. Meğer sen karagün dostu değilmiş-sin! Bizi, en müşkül, en acıklı anı-mızda bıraktın, yakandan silktir-din..  
Ne acı günler geçirdik bilsen.. "Bir kaç gün," diye savuştuştun, halbuki haftalar geçti, senden ha-ber gelmedi..  
Mesture, son demine kadar,

hep ümit içinde yaşadı:  
— Hastalığımla Hürev beyi bıktırdım..  
Diyor, bir daha demiyordu.  
Bu ölüm haberi, sana da acı ge-lecektir Hürev.. Zavallı Mesture, seni çok aradı. Sağlığında da, hastalığımda da, sen onun dert orta-ğı idin.  
Sen, benim gibi değilsin Hürev; sen, ey adamısın.. Evet, haricin ve etrafın bütün iddialarına rağmen sen, ev adamısın.. Senin evden dışarıda yaşamalarını, serserilik telâkki edenler var. Halbuki sen, her gittiğin, oturduğun yerde, gene, ev sahibisin..  
Ben, bunu bilmiyordum, Hürev. Seni, bana, Mesture tanıttı... Evet, zavallı yavrucuğum, insanları o ka-dar iyi tanırdı ki..  
Pencerenin perdesini açtım. Çamurlu, yapışak toprakları kirli bir sabah kırçılığı yalamıya başlamış-tı.  
Uyumuş mu idim, yoksa hep u-yanık mı durmuş-tum? Hiç farkın-da değilim. Bütün vücudumda, bir bayılma sonu gerginliği var. Dışle-rim, yumruklarım sıkılı, kirpikle-rim diken diken..  
Kafatasımın içinden beynimi çı-karıp almıslar gibi..

Fakat ne rahat yarabbi, ne rahat Gözlerimde, hayata karşı, gözler süz, biçkisiz bir bol ahenklik vâkıfı. Bu, ince ince yağın kış yağmuruna taze çiçek kokulu bir nisan yağmuru oluverse; ezik toprakların üstüne de gelincikler, fulyalar, mineleler çivirse, hiç hayret etmiyeceğim..  
Neden kış, bahar, oluvermesin Madem ki baharlar, kış olabiliyor! Allah'a isyan ediyorum! Neden bana, gülmek kuvveti vermiyorsun Halbuki ben, gülmeğe, kahkahaya la gülmeğe muhtacım!..  
Evet, gülmeli! Halim Siretin mektubuna ancak gülünür. Sonra, kadar okuyamadım. Daha, ne yazdı? bilmiyordum!  
Kim bilir, neler yazdı? Fakat ta-rak dahi etmiyorum. Okumadım okumuyacağım da..  
Halim Siret, Mesture'nin ölümüne, çok acımsı! Hem, ne çok acımsı! Mektubunda bana, benden bahset-miyor; felsefeler yürütüyor; hatırla-yarak kendine göre, nükte de yapıyor. "Zavallı yavrucuğum, insanları o kadar iyi tanırdı ki.."  
"Zavallı yavrucuğum"!  
Mesture!  
Nasıl gülmem? nasıl olur da ka-dahalarla gülmek istemem? Halim Siret'in "zavallı yavrucuğu"!  
— Bitmedi

## KADINLARIN MODA

## Şurup

Şurupta üçte iki nisbette şeker vardır. Şurubun esasını teşkil eden mayi ekseriya su olursa da, şarap ve sirke kullanarak şurup yapanlar da vardır.

Şurup soğuk veya sıcak olarak iki suretle yapılır. Bir şurup tam kıvamında kaynatıldığı zaman uzun müddet dayanır. İyi kaynatılmazsa tahammür ederek bozulur, fazla kaynatılırsa şişe kenarını da şeker billüratı bırakır.

Şurupta asil olan "kıvam" dır. Bunu da anlamak için bazı usuller vardır.

1 — Şurubun üzerine üflendiği zaman, sathında zar gibi bir şey hâsıl olur.

2 — Bir kaşık ucuyla biraz şurup alınarak kaşığı doğrultuktan sonra yan tarafa döküldüğü zaman inci gibi bir hal alır.

3 — Baş ve şahadet parmakları arasına biraz şurup alınarak bu parmaklar beş altı milimetre açıldığı zaman iplik gibi ufak bir şey hâsıl olur.

Maamafih bazı gözlükçü dükkanlarında ve eczayı tbbiye mağazalarında şurup derecesi denilen bir derece satılmaktadır. Bu alet şurubun içine sokulduğu zaman 30 dereceyi gösterirse şurup kıvam hali ne gelmiş demektir.

Şuruplar berrak olmalı ve iyi şekerle yapılmalıdır. Şekeri süzmek için en güzel vasıta tülbenttir.

Soğuk olarak şurup yapmak için yarım kilo suda bir kilo şekeri hallettikten sonra on iki saat kadar bırakmalı ve sonra süzmelidir.

## Ev eczanesi

Her evde küçük miyasta bir eczahane bulundurmak farz olmuş gibidir. Çünkü bazı hastalıklar vardır ki, bunları biz doktora müracaat etmeden kendi kendimize tedavi ederiz. Gene bazı hastalıklar vardır ki, evce vakit ve zamanı ile tedavisi başlandıktan sonra doktora müracaat halinde uzun uzadıya tedaviye mahal kalmaz. Ufak tefek kazalar vukuunda hemen müracaat edeceğimiz yer ev eczanesidir. Evde bulunan ufak tefek ilaçlarla bir çok hastalıkların savuşturulduğu muhakkaktır. Yalnız bazı hastalıklar hafif bir rahatsızlıkla başlayıp tabiatın ağırlaşması vakit kaybetmeden doktora müracaat etmeği de hatırdan çıkarmamalıdır. Bahusus çocukların bir çok hastalıkları ağız, göğüs, boğaz, bağırsak hastalıklarıdır. Çocuğun uzviyeti körpe ve rakik olduğundan doktora hiç ihmal etmeyiniz. Evvelce kullanılacak ilaçların mahalli istimalini bilmek şarttır. Bilinmeyen bir şeyi yapmaktansa, doktora gitmek lazımdır.

İlaçların tutarı ile hesabı müşkül olduğu için evlerde ekseriya takribi olarak tayin edilir. Meselâ adi kahve kaşığı 5 gram, tatlı kaşığı 10 gram, yemek kaşığı 15 gram, parmak tutamı 5 gram, bir avuç tutarı (orta) 40 gramdır.

## Buruşukluklara karşı

Birçok kadınlar için ekseriya şöyle söyleriz: "Vücudu güzel ana, yüzü nafile!".

Neden çehre bu kadar çabuk soğuyor, güzelliğini ve tazeliğini kaybediyor? Vücudun diğer aksamları fazla haya maruz olduğundan mı? Belki... Tarlada yaşayan ve alıyan bir köylü kadını şehirde hattâ yüzüne bakmayan bir kadını mukayese etmek buna bir misal teşkil edebilir. Kadının pudra ve ruj ihtiyacı buna bir misal teşkil edebilir. Acaba eskiden peçe kullanmak, dini olmaktan ziyade, binmeden kadının yüzünü muhafaza etmek için mi idi?

Yüzde buruşukların peyda olmasının kan deveranının yavaşlamasından ileri geliyor. Cilt kendini berraklatıyor. Şimdiye kadar yüzde buruşukluğu gidermek veya geciktirmek için en ziyade müracaat edilen üslup masajdır. Fakat şimdi buna karşı yeni bir serum bulunmuştur. Bu serum öküz, kuzu, dana ve bilhassa genç atlardan alınmaktadır.

## Bahçelerdeki lüzumsuz otlar

100 kısım su bir kabin içinde kaynatılır. Bunun içine 10 kısım sönmemiş kireç ve bir kısım kürt çiçeği atılarak süt gibi bir renk alınca kadar kaynatılmakta devam edilir. Elde edilen mahlûlün içine tekrar 10 kısım su ilâve ederek mahvedilmesi istenilen otların diplerine dökülür. Bu suretle otlar kendiliklerinden kuruyup giderler.

## Bulgaristanda da Türk kadını boş durmuyor

Varnada Ebeveyn ve Muallimler cemiyeti kadınlar şubesi canlı bir varlıktır



Şubenin verdiği kostümlü baloda cemiyet azası

VARNA, (Milliyet) — Bulgar istihlâsı gününün akşamına tesadüf eden bir gece Varna Türk kadınlığının şükranla hatırlanacak sevimli bir müsameresine iştirak etmiştir.

Yabancı bir diyarda millî bir toplantının zevkî saatlerinden ziyade baloyu tertip eden "Ebeveyn ve Muallimler Cemiyeti Kadınlar Şubesi" nden ve bu teşekkülün takdire değer mesai ve programından bahsedeceğim.

"Ebeveyn ve Muallimler Cemiyeti Kadınlar Şubesi" 1931 birinci kânununda Varna kasabasında ilk toplantısını yapmış, resmen tasdik muamelesinin ikmalî ve sair



Bahar şapkalarından

sebeplerle faaliyetini tehire mecbur kalmıştı. 1932 birinci teşrin tarihi cemiyetin bu kıymetli şubesine asil mebbe teşkil etmiştir. Hemen Varna'nın güzide Türk kadınlığını muhitine ithal etmiş bulunan bu cemiyetin gayesi kasabasının Türk fakir çocuklarını iâşe ve ilbas, onların fikri ve hissi terbiyelerinin inkişafına yardım etmektir.

Tertip ettiği müsamerelemler hasılatı, aza aidatı, ufak tefek teberüat, bu değerli maksadın kasasını idkar eden kuvvetin membalıdır. Bulgar belediyesinin verdiği 10,000 leva Milli Bulgar Bankası, pamuk fabrikasının da ayrıca zikre değer yardımları vardır.

Bu suretle temin ve idare edilen mini mini bütçesile cemiyet, 1932 senesinde mekteplerde mevcut Türk yavrularından muhtaç 96 çocuğa her gün muntazam öğle yemeği vermiştir. Bu yavrular senede iki bayram kunduradan şapkalarına kadar çamaşır ve elbise tedarik edilerek giydirilmiştir.



Varna'daki Türk kadın cemiyetinin balet takımı

Muhterem cemiyetin bu maksad için verdiği baloda çok cazip ve samimi eğlenceli bir gece geçirildi.

Biz Türklere aleyhtar hisleri gıcıklayacak bir günün gecesinde, salonun muhtelif masalarını kasabasının mümtaz Bulgar ailelerinin işgal etmiş olmaları memnuniyetle hatırlanacak bir manzara idi.

Cemiyetin kıymetli veznedarı Gülbiye Hanımefendinin türkçe bulgarca bir başlangıç nutkunu eski Türk padişahları hayatına atıştırdan adapte edilmiş bir piyesi, bunu müteakıp Türk kızlarından mürekkep grupların bahriye baleti, oryantal balet, zeybek oyunu gibi numaraları takip etti.

Türk amatör hanımların kısa bir provayı müteakıp sahnede gösterdikleri liyakat dikkate değer derecede idi. Hekim rolünde Cafer B., nazlı bir hanım sultan olan Gülbiye hanım hemen hemen pürüzsüz denecek kadar, ehliyet gösterdiler. Neticede bu güzel gece yavrularımıza 10000 leva hediye etmiş oldu.

Bulgaristanın diğer kasabalarında şubeler açmak Türk kadınlığında, Türk yavrularını himaye ve tesahüp hissini bütün milleti ihata eden şümüllü bir duygu haline yükselmesine çalışmak gibi ulvî gayeleri hakkında cemiyetin muhterem reisi Fahriye Hanımın verdikleri izahatı ciddi bir minnet ve şükranla telâkkiye değer buldum.

Cemiyetin muhterem azalarına bu kıymetli maksat uğrunda muvafakiyet dilemeyi, ve onları ana vatan matbuatında hürmetle selâmlamayı borç bilirim.



Bahar şapkalarından

## Evlerde Sıhhi mürakabe

Yüzde 88 annenin çocuk bakımı bilgisi noksan

İstanbul Sıhhat Mürakabe Merkezinin bir senelik faaliyetinin istatistiki yapılmıştır. Bu istatistike göre, tatil günleri hariç, senenin 303 gününde evlerde 201 veremli, 112 keseli hasta ile 102 meme çocuklu anneler, 879 mektep yaşına kadar çocuklar ziyaret edilmiştir.

Hastalıklardan korunma ve halkın sıhhi terbiyesi hakkında 1147 konferans verilmiştir. Bin eve "annelara öğüt", isminde propaganda broşürü dağılmıştır. Konferansları verenler ziyaretçi hemşirelerdir.

Ziyaretlerde 660 meme çocuğundan 620 sinin anne sütü ile, 22 sinin sun'i emzirme ile, 14 nün muhtelif sütle, bin'in sütannesinin sütü ile beslendikleri görülmüştür.

1 Yaşına kadar çocuk sahibi 640 anneden 74 nün çocuk bakımı hakkındaki bilgisi yüzde 11,5 tur. Bilgisi olmayanların yüzde 88,5 tur.

Doğuran 654 anneden 6 sı ikiz doğurmuştur. Üçüne de tesadüf edilmemiştir. Ziyaret edilen kadın-



Sıhhi Mürakabe Merkezi namına evleri ziyaret eden Ulfet ve Fatma Hanımlar

lardan alkol kullanan hiç birine tesadüf edilmemiştir.



Bahar şapkalarından

## Kadının ihtiyarlığı

Hangi kadın vardır ki ihtiyarlıkla mücadele etmesin? İhtiyarlık er geç hepimizi mağlûp edecek büyük bir düşmandır. Fakat mücadeleye bu mukadder mağlûbiyeti geriletebiliriz.

Sıhhati iyi, hisleri kuvvetli, adaleleri hamurlaşmamış, kameti dik her kadın hangi yaşta olursa olsun ihtiyar sayılmaz. Saçlar beyazlaşabilir, fakat kalıp genç kaldıkça, mide iyi hazmettikçe, ayaklar titremedikçe, ihtiyarlık zamanları henüz gelmiş değildir.

Altmışına gelen kadın evvelâ manevî bir hıfzıssıhha takip etmelidir. Artık gençliğin geri gelmesine imkân olmadığına göre, kendini zorla gençleştirmeye çalışıp güllük olmamalıdır. Bilâkis kendi yaşının azamet ve haşmeti ile mütenasip bir kadın olmalı çalışmalıdır.

Zeki bir kadın kendi kuvvetlerinin fevkinde her şeyden vaz geçer. Hareketsiz ve münzevi kalmamakla beraber, sükûnu ve istirahatı arar. Vücudunu ve zihni tabii bir idmanla yaşama uydurur.

Soğuk, yaşlı insanların en büyük düşmanıdır. İyi bir ateş, ılık bir oda onlar için bir lüzum ve ihtiyaçtır. Altmışından sonra artık sofrada abur cubur yoktur. Bilâkis hazmı gayet kolay sade yemekler vardır. İcabında cümle asabiyye ve kan deveranına tesir etmeyecek ilaçlar kullanılabilir. Böbreklerin vücuttaki zehirleri tasfiye vazifesi ihtiyarlarda yavaşlamıştır.

Gençliği ve güzelliği muhafaza için en iyi çare, kadının kendi kendisini "tasarruf" etmesindedir. Yani kuvvetlerini ölçmeli ve bunu lüzumsuz yere sarfetmemelidir. En azamiye en az miktar kuvvet sarfetmelidir. Bilhassa neşe uzun ha-

## Moda çıkararı yıldızlar Çok eskiden olduğu gibi şimdi de sinemalarda yeni modelleri seyredeceğiz



Joan Crawford roplarında geniş volanlı, tüllü, gazlı ropları tercih ediyor..

Sinemanın insanlar üzerinde tesir bıraktığına şüphe edilemez. Bu tesir iyi olsun, kötü olsun, onu burada münakaşa edecek değiliz. Şu var ki, giyim bahsinde artistlerin tuvaletleri bütün kadınlarımızı alâkadar ediyor. Harpten evvel sinema daha acemilik devrinde iken beyaz perdede modeller gösteriyordu. Şimdi buna ihtiyaç kalmadı. Eğer sinema yıldızları bugün her hangi bir saç tuvaletini ve ya elbise modasını ortaya atıyorsa öyle mangel gibi elbiselerini teşhir ederek değil. Doğrudan doğruya kendi rollerini oynarken, seçici kadın gözleri belki de artistin rolünden evvel üzerinde taşıdığı elbiseye dikkat ediyor. Onun için sinema yıldızları eğer bugün ortaya bir moda çıkarıyorsa, bu nu böyle bir isteklerinden yapmış oluyordur. Yapan sinemaya giden kadındır.

Marlene Dietrich erkek pantolonu giymiş, kravat ve yakalıklı takım olduğu halde sokağa çıktuktan sonra, Avrupa ve Amerikanın bir çok yerlerinde kadınlar aynı kıyafete girmediler mi?

Atlantide filminde Antinea rolünü alan Alman artisti Brigitte Helm'in saçlarını hatırlarsınız.

Balolarda kadınların çoğu saçlarını o şekilde kıvrıttılar. Bunların mialleri çoktur. Sağa sola söyle dikkatle bakılsa, şu kızın veya şu kadının hangi artisti kopya ettiği pekâlâ anlaşılır. Aramızda ne Greta Garbolar, ne Joan Crawford'lar, ne Lily Damita'lar doluyor..

Zengin, fakir, işçi, patron, köylü, şehirli herkes sinemaya gidiyor. Nasıl olur da gözlerinin önünde geçit resmi yapan tuvaletler bu kadar seyirci üzerinde tesir bırakmasın?

Bunu anlatan Amerikan sinemacıları, bu cepheden de istifadeyi düşünmüşlerdir. Şimdi Hollywood'da sadece modalansa etmeğe mahsus stüdyolar bile kurmuşlardır. Yıldızlar bu stüdyolarda giyindirilmektedirler. Madem ki, sinemanın kadın tuvaletinde bu kadar tesiri var, neden istifade etmemeli?

Gelen haberlere bakılırsa bu yıllarda, sinemanın acemilik devrinde olduğu gibi, Ekranda gene bir çok modeller seyredeceğiz. Hem de renkli..

## Tayyörler

Bu mevsimde tayyör kadar giyecek pratik rop olmasa gerek.. Bahara girdiğimiz için tayyörleri düşünmek zamanı gelmiştir. Hava lar ılıklaşınca kıyım o kadar zevkle içine büründüğümüz mantoları çıkarıp atmadan gene o kadar zevk duyuyorumuz.

Mevsim başlangıcında lâcivert tayyörlerin bu sene daha rağbet görmesi muhtemeldir. Maamafih gri ve bej renginde tayyörler da gözden düşmüş değildir. Hattâ a-çık kırmızı ve yeşil tayyörlerin da zevki okşıyacağı muhakkak. İnsan kalabalığı içinden sıyrılıp ön safta görünmek için keskin renkle re ihtiyaç var. Tayyörlerde bile..

## Zeytin yağı kürü

Barsakları temizlemek için en iyi vasıtalarından biri de zeytinyağı kürüdür. Bu küre on gün devam etmek lazımdır. Her üç ayda bir de yenilemelidir. Yapılacak şey sabah akşam on gün bir kaşık temiz ve iyi cinsten zeytinyağı içmek zeytinyağını aldıktan sonra yarım saat kadar istirahat etmektir.

## Irmik köftesi tatlısı

100 gram irmik, bir kilo süt, 100 gram vanilalı şeker, sekiz yumurta karıştırılıp bir tencerede yirmi dakika kadar kaynatılır. Kaynadıktan sonra mermer üzerine dö külecek soğutulur. Arzu edilen şekilde kesilip yumurtaya bulanır ve döğülmüş peksemet içinde yuvarlanarak teryağında kızartılır. Soğuduktan sonra bir tabağa kurtarılr. Üzrine istenirse kayısı veya çukulata salçası konur.

yatın emsalsiz âlametidir. Nikbinlik, manevî kuvvet, uzviyetin muhafazasında lüzumlu şartlardanır.

İhtiyar kadınlar, ihtiyar oldukları için kamburlaşmazlar, kamburlaşmış oldukları için ihtiyar olurlar.

## İrmik podingası

100 gram irmik, bir litre süt, 100 gram vanilalı şeker ve sekiz yumurta bir tencerenin içine konup karıştırılıp yirmi dakika kadar ateşte kaynadıktan sonra bir tabağa çekilir.

## Yumurtalı ispanak

Ispanaklar ayıklandıktan ve su da haşlandıktan sonra iyice kırıılır ve biraz tereyağı ile ateş üzerinde bir müddet karıştırıldıktan sonra tabağa çekilir ve üzerine çılbır yumurta konur, kenarlarına da, yağda kızartılmış ekmeç parçaları bir kordon dizilir.



Bahar tayyörlerinden

# MÜTEFERRİK HABERLER

## İstanbul geceli gündüzlü suya ne vakit kavuşacak?

### Şehir meclisinde münakaşalar

#### Azapkapı - Kasımpaşa - Yenişehir - Taksim tramvay hattının da müstacel inşaat arasına alınması isteniyor

İstanbul Umumi Meclisi Sadetin Ferit Beyin riyasetinde iki toplantı yapılmıştır. Geçen toplantının zaptı okunduktan sonra ruznameye geçilmiştir.

Heybeliada verem sanatoryo-muna ilhak olunmak üzere istimlakine karar verilen araziye vakı olan itirazın tetkikine dair İstanbul şihat ve içtimai muavenet müdürlüğünden gelen tezkere okunmuş, mülkiye encümenine gönderilmiştir.

Yeni yapılan apartmanların sıhhi vaziyetleri hakkında daimi encümenin mazbatası okunmuştur. Daimi encümen bunu, belediye sıhhat müdürlüğünün evrakı üzerine tanzim etmiştir. Sıhhat müdürlüğü "yeni yapılan evlerin ve apartmanların çok defa henüz bitmeden kurumuş, hattâ ıslak bir halde iskâna tahsis olunması dolayısıyla içinde oturanlar arasında binanın yaşlılığından mütevellit birçok sıhhi ârizalar husule geldiğinden bu hususta bir takım takyidatı havâ olarak hıfzıssıhha mütehassıslarınca tanzim edilen üç maddenin zabıta talimatnamesine eklenmesi, ni istemiştir.

Azadan Feridun B., bu hususta yeni maddeye lüzum olmadığını, mevcut mevzuatla buna mani olunabileceğini söyledi. Avni Bey, işin bir kere kavanin encümeninden geçmesinin muvafık olduğunu ileri sürdü. Bu da kavanin encümenine havale edildi. Sonra heyeti umumiye gelecektir.

#### Bina ve arazi tadilat komisyonları

Bina ve arazi tadilat komisyonları mahalle azaları hakkında daimi encümen mazbatası okundu. Muhtarlıkların ve ihtiyar heyetlerinin ilgası, evvelce muhtarlar ve ihtiyar heyeti tarafından bina ve arazi tadilat komisyonlarına intihap edilen mahalle azalarının kanunen muayyen müddet zarfındaki vazifelerine nihayet verilmeyeceği Maliye Vekâletinden bildirilmiştir. Bina enaleyh umumi meclis, daimi encümen tarafından bu komisyonlar için yapılan intihabın lüzumsuz sayılması zarurî görülmektedir.

Bu mesele kavanin encümenine havale edildi.

#### Terkos şirketi neler yapıyor?

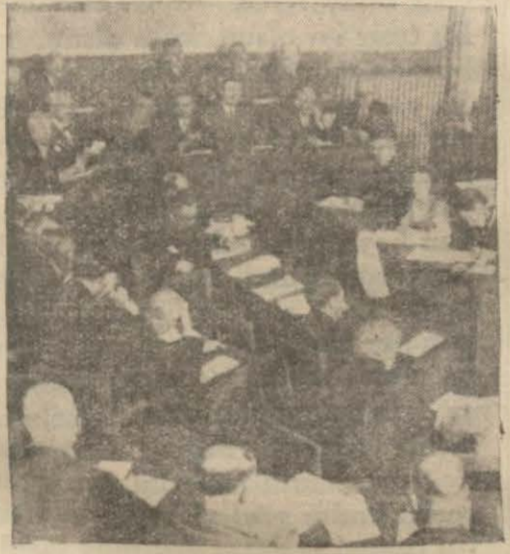
Bundan sonra İstanbul Sular idaresinin 933 senesi bilançosuna dair tetkiki hesap komisyonunun mazbatası okundu ve kabul edildi.

Sular idaresi müdürü İhsan Bey şirketin işleri üzerinde izahat verdi:

— Bu müessese halkın kendi müessesesidir. Öylece çalıştık ve çalışıyoruz. Elimize geçtiği gün hemen fazla su verilmesi için faaliyete geçtik. Hariçten malzeme resmi ve gümrük işleri uzuyordu. Fakat

şirket zamanında muattal kalmış bazı malzeme bulduk. Bununla işe başladık. Yedikule - Taksim şebekesini yaptık. Cumhuriyet bayramında 3 bin metre mikâbı fazla su vererek 34.500 metre mikâbına çıkardık.

Nüfus başına su azdır. İlk hedef bol su vermektir. Bugünkü vaziyet İstanbul geceli gündüzlü su veriyoruz. Beyoğluna da geceleri on bire kadar ve bazan daha fazla veriyoruz. Bu sene nihayetinde geceli gündüzlü daimi su vermek mümkün olacaktır. Bu suretle 40 metre mikâbında su vereceğiz. Lâkin bu, son hedefimiz değildir. Sokakları bol bol sulayacağız. Bahçelere su vereceğiz. Mevcut şebeke ile su



Şehir Meclisinden bir köşe

şehrin otuz zayı olmaktadır. Bunu da indirmeye çalışacağız. Bütün şebekeyi fenni şekle koyacağız ve İstanbul modern su tesisatına sahip olacaktır.

#### Emem İzzet beyin iki takriri

Bundan sonra Emem İzzet Beyin iki takriri okundu.

1 — Kasımpaşa deresi üzerindeki betonlar çökmüştür. Sür'atle tamir edilmesi.

Belediye reis muavini Hâmit B., makam namına izahat vererek bu işin süratle yapılacağını söyledi.

2 — Hükümetle Tramvay Şirketi arasında yeni şebekelerin yapılması hakkında müzakerat cereyan ettiğini gazeteler yazmaktadır. Bina enaleyh Taksim - Yenişehir, Yenişehir - Kasımpaşa, Kasımpaşa - Azapkapı, Kasımpaşa - Şişane şebekesinin de müstacel hatlar meydana inşası üzerindeki halkın temenniyatının vekâlete iblâğı temen nisî.

Bu takrir de heyeti umumiyece muvafık görüldü ve müstaceliyet kararile makama havale olundu.

#### Bakırköy - Yedikule yolu

Bakırköy ile Yedikule arasında yolun ve oradaki geçidin fenalığı, derhal tamir edilmesi hakkında bir takrir okundu.

Ali Rıza Bey, yolun hemen tamiri

## 55 Yunan talebesi sehrimizde



Evvelki gün Atınadan şehrimize 55 Yunan talebesi gelmiştir. Bu talebeler Turing - Palas'ta oturmaktadırlar. Yunanlılar şehrimizi çok beğenmişler ve şayanı temaşa yerlerini gezmişlerdir. Çarşamba günü tekrar Atınaya avdet edeceklerdir.

### EKONOMİ

#### Tütün kongresine rapor

Ticaret Odasının Ankara tütün kongresine gönderdiği raporu tetkik etmek için Oda tütüncülük encümeni bugün toplanacaktır.

Öğleden evvel yapılacak olan bu içtimada encümen haricinde kalan diğer tütüncüler bulunacaktır.

Tütün kongresine iştirak edecek olan İstanbul murahhasları cumartesi günü hareket edeceklerdir. Kongreye inhisar idaresi namına Mithat ve Nesip Beyler iştirak edeceklerdir.

#### Ne kadar Afyon ihraç edildi?

Şimdi afyon ihraçatında müşterek hareket ettiğimiz Yugoslavya, son neşredilen Yugoslav istatistiklerine göre, 1933 senesinde aşağıda yazılan miktarlarda afyon ihraç etmiştir:

Memleketler	Kilo
Avusturya	50
Belçikaya	12
Cekoslovakyyaya	140
İngiltereye	2041
Fransaya	15660
İtalyaya	200
Macaristana	250
Almanyyaya	34835
Norveçe	200
Portekize	58

#### Benzin fiyatlarındaki yükselik

Ticaret Odası idare heyeti bugün toplanarak benzin fiyatlarında yapılan yükselmenin ihtikâr olup olmadığını tetkik etmektedir.

İkinci celsede

On dakika sonra ikinci celse toplandı. Mustafa Beyin bir takriri okundu. Mazarlık işleri hakkında izahat yapıldı.

Bu istirda bazı sesler duyuldu: — Dünya işleri dururken ahiretle mi uğraşacağız!

Bu takrir de makama havale ol-

### BELEDİYEDE

#### Belediye müdürleri Ankarada

Belediye hukuk işleri müdürü Muhlis Bey de Ankaraya gitmiştir. Muhlis Beyin Ankaraya gitmesi Tramvay Şirketi ile hükümet arasında cereyan etmekte olan müzakerat ile alakadardır. Muhlis Bey bu hususta belediyece ihzar olunan ve malûmatı havi olan dosyaları da götürmüştür.

#### Birde kızlar için

Belediye erkek çocuklara mahsus olan Galatadaki müessesenin yanında kız çocukları için de bir bina kurmağa muvafık bulunmuştur. Belediye bu sene mali bir imkân bulursa müessesenin kız şubelerini de açacak, imkân bulunamazsa gelecek sene bütçesine tahsisat konacaktır.

#### Belediyeye bir teklif yapıldı

Maruf tacirlerimizden birinin temsil ettiği bir Fransız grubu şehrimizde tiyatro binası, kömür depoları, stadyum ve büyük hâl yapmak üzere belediyeye müracaat etmiştir.

Bu grup bu husus için şehrimize mühendisini göndermiş ve mühendis dün stadyum yapacak sahayı belediye harita şubesi müdürü Galip Beyle beraber gezerek tetkikata bulunmuştur.

Belediye kömür depolarının Kuruçesmede bulunmasını mahzurlu görmüş ve yeni depoların Kızılkulesi arkasındaki arazide yapılmasını muvafık bulunmuştur.

Belediye, yeni şehir tiyatrosu binası için en muvafık saha olarak gene Tepebaşı bahçesini buluyor. Bu takdirde şimdiki ahşap tiyatro yıkılarak yerine yeni bir tiyatro binası yapılacaktır.

Grupun mühendisi Parise dönmüştür. Burada yaptığı tetkikat, grupun merkezinde de muvafık görüldüğü takdirde o zaman grup belediyeye kat'î tekliflerini bildirecektir.

931 senesi hesabı kat'îsi hakkında hesap işleri müdürlüğünün müzakeresi konuşulacaktır. Salı içtimasına bırakıldı ve celse beş dakikada bitti.

## İnsull bugün Amerika sefaretine teslim edilecek mi?

(Başı 1 inci sahifede)  
nebi gazete muhabirlerini kabul ederek, kendilerile İnsull'un vaziyetine dair kısa bir hasbühâl yapmıştır.

M. Skinner, Türkiye cümhuriyeti hükümetinin İnsull'ü Amerikaya iadeye karar verdiğini, ancak bankerin ne vasıta ile hangi gün Amerikaya iade edileceği henüz malûm olmadığını, İstanbul Amerikan viskonsülü M. Berry'nin İnsull'ü teslimüne memur edildiğine dair haber alınmakla beraber iade ve teslim keyfiyetinin henüz tesbit edilmemiş bulunduğunu söylemiştir. Öğrendiğimize göre, şehrimiz Amerikan viskonsülü M. Berry, müflis banker İnsull'ü teslim için Vaşingtondan talimat almış bulunmaktadırlar.

#### İnsull nasıl gönderilecek?

Bu talimatın şekli ve mahiyeti malûm değildir. Maamafih, İnsull'ün Amerika sefarethanesine teslimi mevzuu bahsolmaktadır. İnsull'ün Nüyorkla İstanbul arasında on beş günde bir işleyen Amerikan eksport Line şirketi vapurlarında birile doğruca Şikagoya sevk edilmesi çok muhtemeldir. Mutat seferlerini yapan bu vapurlardan biri, İstanbul'a gelmek üzere yola çıkmıştır. Birkaç güne kadar İmanımızda bulunacaktır.

#### İnsull İngiliz mi?

İnsull, isminin Samuel olması namda delâletle Musevidir. Fakat müflis banker, şimdi de Yahudiliğini inkâra kalkışmış ve kendisi le görüşenlere:

— Ben Yahudi değilim, İngilizim, ortodoks mezhebimdenim.. demştir.

#### Temyiz muamelesi ne halde?

Diğer taraftan bankerin vekili tarafından adli teşebbüslere devam edilmektedir. Üçüncü ceza mahkemesinin kararını temyiz muamelesi İnsull'ün vekili Esat Bey tarafından ikmal edilmiştir.

Esat Bey mahkeme reisliğine hazırladığı (1) sahifelik temyiz lâyihasını vermiş ve vilâyet muhasebe cilğine de on lira dipozitoyu yaptırdığı için temyiz itirazı kanunî müddeti içinde yapmıştır. Esat Bey lâyihasına, suçun yeniliğine ve mahiyetindeki hukuki inceliklere binaen 305 inci maddenin hükümlerini izah edeceğim diye başlamakta ve bu davanın temyiz kabiliyeti hakkında uzun tetkikler yapıldıktan sonra mahkeme kararı hakkındaki itirazlarını yedi madde halinde tesbit etmekte ve sonunda da bu kararın beynelmil hukuk ve kanunlara uymadığını söyleyerek bozulmasını istemektedir.

Bu lâyiha ile temyiz muamelesinin tekemmül etmesi üzerine üçüncü ceza riyaseti müddeiumumiliğe bir tezkere yazmış ve evrakın temyiz mahkemesine gönderilmek üzere mahkemeye iadesini istemiştir.

#### Tevkif kararına itiraz

Tevkif kararına itiraz meselesi de dün yazdığımız gibi ağır cezanın dosyası müddeiumumilikten istemesi ile bir tevakkuf devresi geçirmektedir.

### Müddeiumumilik te evrakı

yor.

Gerek üçüncü cezanın, gerek diğer cezanın talebi üzerine müddeiumumilik te Adliye vekâletine racaat etmiş ve her iki mahkemenin evrakı istediğini bildiren Adliye vekâletinin müddeiumumiliğin bu talebine ne cevap verdiğini malûm değildir.

#### İnsull bedbin

İnsull'ün vekili dün de tevkihi neye gitmiş, uzun boylu konuşmuş ve adli muamelesinin ne safhadığını anlatmıştır. Söylenene göre İnsull bedbindir ve muamelesinin seyri ne olursa olsun Amerika'ya teslim olunacağına ve teslim muamelesinin yapıldığı günlerinin de yaklaştığına kat'î Dün bir aralık vekillerine beyan edilmiş ve evraklarını söylediği beyan edilmiştir.

Ecnebi muhabirler de İnsull'ün kifahenede görüşmeyeceklerini lamışlar ve artık tevkifhane ne gidip saatlerce beklemeye vazgeçmişlerdir.

#### İnsull'ü kim teslim edecek?

Umumi kanaate göre İnsull'ün artık adli cepheden hiç bir hasarı kalmamıştır. İnsull Amerikan viskonsolosu tarafından İstanbul valisine müracaat edilerek teslim edilecektir. Maamafih dâimî şam geç vakte kadar vilâyet makamına bu hususta bir talimat gönderilmiştir. Vilâyet talimata nizamla mektedir. Amerika Reisciumumunun imzaladığı evrakın Amerika'dan gelmesi beklenmezse bu mevkuftun teslim edilmesinde muhtemeldir.

## Bu, yapılır şey mi?

### 4 asırlık bir ağaç bombayla yere seriliyor!

Alâkadâr makamlara bir (4 asırlık ağaç) bulunduğu haber vermiştir. Bu ağaç Silivrikapı dışındaki mezarlıkların yola tesadüf ettiği kısımda, bir sakız ağacıdır. Yete göre bir kaç asırlıktır. Ağaç gövdesi üç metre muhitindedir.

Bu ağaç hakkında birçok evrak vardır. Bilhassa Sultan Mahmut zamanında hazineye bir hırsızlık olmuş, çaldığı parayı götürmüş, ağaç delik olan gövdesine saklanmış.

Adamlar tutmuşlar. Hapse almışlar. Hapisten çıkmış; fakat radan parayı çıkaramamış.

Şimdi bu rivayetler canlanmaktadır.

Esasen belediye burada yol açmakta olduğundan ağaç kaldırılacaktır. Fakat ağaç çok zorluk kesiliyor. Dört ameal çalışıyor, bomba ile yarabilmişlerdir. Fakat henüz paradan eser yoktur. Ağaç makadadır.

Yukarıdaki havadis kemalî sürle yazıldı. Hiç bu kadar asırlık bir ağaca kıyılır mı? Buraya yapılacak bile olsa bu ağaç yolun ortasında bir göbek, etrafı bir parkrak muhafaza edilebilir. Ağacın şehrin zinetidir. Bahusus gövdesi bomba atıldığı halde yarılabilen bir ağaç. Ağaç kesilmemundur. Fakat belediye bombayla ağaç yıkar. Yazık asırdıca!

### Tarihî roman: 107

## Güneşin Oğlu

— rfiyat'ı ne çabuk unuttun? dedi - onunla çok iyi görüşüyordun.. Daima beraber gezer, meydana onunla birlikte at koştururdun!

— Onunla biz ikimiz, iki kardeş gibiyiz, Semira! Sertelli'den gelirken, yolda Ulu Tanrıya söz verdik.. Ölünceye kadar kardeş kalacağız.

Semira bu esnada ocakta yanan ateşi karıştırmak üzere ayağa kalkmıştı.. Ocağa birkaç odun sürdü.. Ateş üstünde bir şey kayınıyordu. Henüz yemek yememişlerdi.

Semira ocağın kenarına bir kocaman ince çalır parçaları bırakmıştı. Bu çalılar ateşten biraz uzakta duruyordu. Belki biraz sonra, ateş kararınca başlayınca ocağa atılacaktı.

Semira tekrar eski yerine.. Baykut'un dizinin dibine oturdu.

— Karnın aç mı, Baykut?

— Ne acıktığımdan haberim var.. Ne tokluğumdan.

#### Yazan: İskender FAHREDDİN

— Bugün birşey yemedin mi?

— Sabahleyin yemiştin..

— Ne yedin..?

— Ceylân kızartması..

— Türkler ceylân yemesini çok seviyorlar ama, bu civarda istediğin kadar bol ceylân bulamıyacakmış!

Baykut konuşurken birdenbire yerinden fırladı.. Ocağın yanına koştu.. Fakat, Semira kolundan çekti:

— Ne var..?

— Görüyor musun..? Ocağın kenarındaki çalılar tutuştu.

Semira gülüyordu:

— Çalıları ateşten uzak bir kenara bırakmıştım.. Nasıl tutuştu, bilmem..?!

Baykut telaş ve safiyetle cevap verdi:

— Ateşin karşısında duran çalılar tutuşmasın imkân var mı, Semira? Ateşten ne kadar uzakta durursa dursun, onları tutuşturmağa bir kıvılcım kâfi gelmez mi?

Baykut nihayet kendi diline yakanalmıştı.

Semira mânâlı bir gülüşle Baykut'un yüzüne baktı:

— Demek ki ateşle çalılar yan yana durunca, çalılar tutuşturmağa bir kıvılcım yetiyor, değil mi?!

Baykut, genç kızın ne demek istediğini anlayarak:

— Bizim için böyle düşünme, Semira! Dedi - şimdiye kadar ne ben ateş oldum; ne o çalılar. Aramızdan hiç bir kıvılcım çıkmadı. Sana herşeyi açıkça söyleyebilirim: Zıpar'da bir gece birdenbire damarlarımızda bir gerginlik duymuştum. İkimiz bir odada, bir tavandan altında yatıyorduk. Fakat, o bana karşı hiç bir zaman dışılığın hissetmediği için, ben de onun gibi yaptım. Ve dışılımla damarlarımdaki pis ve kudurgan kanı yere akıttım. Sindim. Onun gibi uyudum. Bu, o gece, birbirimize karşı duyduğumuz son erkeklik ve dışılık geçiydi. O gecedan sonra, bir anadan doğan ve bir tek kan taşıyan iki kardeş gibi birbirimize sarıldık.

Semira'nın yüzündeki çizgiler derinleşti.

Yavaş yavaş aynı sözleri tekrarladı:

— İki kardeş gibi, birbirinize sarıldınız ha..?!

Baykut o gece Semira'nın evinden yatmıştı.

Gözlerini açtığı zaman güneş peyce yükselmisti.

Semira hasta anasının odasında uyuyordu.

Baykut yavaşça kalktı..

Baş ucunda duran kraliçenin hançerini aldı.. Yavaş yavaş yürüdü.. Bahçeye çıktı.

Baykut kimseye sezdirmeden evden uzaklaşarak doğruca saraya gidecek ve reise bütün işittiklerini anlatacaktı.

Baykut temiz yürekli bir Türküttü.

O, ulularına canla başla çalışmaya ve sadık kalmaya yemin etmişti.

Bora'ya karşı hiç bir husumeti yoktu.. Ona gidip:

— Saraydaki köylü kadın, Kral Oşases'in karısıdır.

Diyecek ve Güneş'in oğlunu ölüm tehlikesinden kurtaracaktır.

Bahçede yürürken, arkasından bir ses işitti:

— Baykut, nereye gidiyorsun?

Ve başını çevirince, Semira'nın çıçıplak bahçeye uğradığını gördü.

Hamat dilberi, delikanlının arkasından koşuyordu.

— Bana haber vermeden nere-

ye gidiyorsun, Baykut?

Diye bağırdı.

Baykut şaşırmıştı.

— Seni uyandırmak istemedim, dedi, saraya gidiyorum. Güneş'in oğluna tehlikeyi anlatacağım.

Semira delikanlının kolundan çeliyordu.

— Hayır, gitmeyeceksin!

Dedi.. Baykut olduğu yerde mihlanıp kalmıştı.. Ne ileri gidiyor, ne geri dönüyordu.

Genç kızın gözleri dönmüştü.

— Haydi, içeriye gel.. Sana söyleyeceklerim var!

— Bir gece evvel bana karargâha kadar gelip reisin hayatı tehlikede olduğunu haber veren sen değil miydin? İşte ben de şimdi gidip ona haber vereceğim.. Üstelik elimde bir de dedil var: Kralın hançerini kraliçenin elinden kendi elimle aldım. Bunu Bora'ya mutlaka anlatmalıyım, Semira! Brak beni.. Gideyim.. Vakit geçerse geç kalırım.. Reise yazık olur.

Semira delikanlının kollarına çılın gibi sarıldı:

— Benim söylediklerimin hepsi yalandır, Baykut! Haydi, içeriye yürü..!

Sana şimdi hakikatten bahsedeceğim!

Baykut hiddetlenmişti.. Yüksek

sesle bağırdı:

— Beni niçin aldattın? Beni lan söylemesini bilmem ve senin söylediklerinden hoşlanmam.. gözümünden düştün, Semira! Çalın, ben kendine ne kadar bağımlıydım..! Bakışların beni, istediğin gibi ve istediğin yere sürükledi.. Eger yalan söylememiş olsaydım!

Baykut genç kızın kolunu bırakarak ayrıldı.. Bir kaç adım yürüdü. Bahçeden sokağa çıkıyordu.

Semira tekrar seslendi:

— Pişman olacaksın, Baykut! Tekrar dönüp gelersen, beni bulamıyacaksın! Sana son sözümü söylüyorum! Saraya gitme..

beni işit! Şimdi bir kişinin hayatını kurtarmağa gidiyorsun! Fakat, tünün dinlersen, yarın Türk milletinin başına geçeceksin.. Semira onun gibi, baş olacaksın..!

Baykut bu sözleri işittince yemeyedi.

Semira:

— Ne düşünüyorsun? - Diyeyanına koştun - ülkemizde (Kıbrıs ilâhi) olarak ondan sonra, senin nınlardır..! Brak.. Oşases'in hayatını onu öldürsün. Bora'nın yerine geçeceksin!

## Hikmet Bey dün 1922 senesinde geçen hadiseleri anlattı

(Baş 1 inci sahifede)  
onun elinde idi. Milli hükümet e-  
linde Afyon - Konya hattı vardı.  
Milli hükümetin müdafaa kabiliyeti  
ti gayet kuvvetli idi. Fakat Afyon  
karahisarın işgal edilemeyeceğine  
dair İngiliz erkânı harbiyesinin ka-  
naatı vardı. Harp ypratma harbi  
şeklini almış bulunuyordu. Bu vaziyet  
yet aşağı yukarı Rus ihtilâlindeki  
bir cephenin haline benziyordu.  
Fakat netice büsbütün farklı oldu.

1918 de Almanlar sevkülceysi iyi  
bulamamışlar, biz bu noktayı bula-  
bilmıştık. Alman kumandanlığı ise da  
ba kuvvetli orduya sahipti. 1918 de  
ilkbaharda Amerikalı ordular gel-  
memişti. Buna rağmen Almanlar mağ-  
lup olmuşlardı. Çitli Almanya'da bir  
Mustafa Kemal çıkmamıştı.

Afyon muharebesi bir kumandan  
muharebesidir. Sevkülceysi iyi idare  
olunmuştur.

### Taaruz hazırlanırken

Taaruz biz hümmal bir surette  
çalışıyorduk. Yunanlılar da hazırla-  
nyıyordu. 1922 şubatından agustos  
na kadar iki taraf taaruz hazırla-  
nyıyordu ve bunu gizli tutuyorlardı. Biz  
taaruz hazırlanırken acaba bizim ta-  
aruzumuz ne dereceye kadar bekleni-  
yordu? Acaba bundan korkuluyor  
muydu? Eğer korkuluyorsa, ne gibi  
şerait altında sulh aktederler, misa-  
li milliyi kabul ederler mi?

Bizim için bunları bilmek mümkün  
dü. Hariciye vekili Yusuf Kemal Be-  
yi bu cihetleri anlamak üzere Londra  
ya ve Paris'e gönderdik. Bu sefer de  
İstanbul hükümeti, kendi Hariciye na-  
zırı İzzet Paşayı bize haber vermeden  
Avrupaya gönderdi.

Yeniden bir icilik oldu. Yusuf Ke-  
mal Beyin Paris'e ve Londra'ya karşı-  
laştığı vaziyet şudur:

O vakit Fransız Başvekili M. Poin-  
caré'dir. Gayet dostane bir vaziyet al-  
mıştı. İkinci üçüncü dercedeki Fran-  
sız ricalı bizi taaruz teşvik ettiler.  
Birinci dercedeki diplomatlar çekin-  
gen davranırdılar. İngiltere ise, Baş-  
vekil Lloyd George idi. Hariciye nazırı  
Lord Gürzon idi. İngilizler bizim ya-  
kın zamanda taaruz etmemizi temin  
için uğraşıyorlardı. Yani bizim taar-  
uzumuzdan çekinmiyorlardı. Lord  
Gürzon demişti ki:

— Yakında size sulh teklifleri ya-  
pılacaktır. Harpen önce size Yunanlı-  
larla müterake aktediniz.

Yusuf Kemal Bey cevaben: Öyle  
ise Anadolu'yu tahliye ediniz demiştir.  
İngilizler bu ciheti kabul etmediler.  
Evvvel müzakere olun, sonra tahliye  
ederiz, dediler. Neticede anlaşılma-  
mamıştır.

İngilizler ikinci nokta olarak Rusya  
ile olan dostluğumuzun derecesini an-  
lamak istiyorlardı. Bir de İrakta taaruz  
yapıp yapmayacağımızı öğrenmek  
istiyorlardı. Bu ande Yunanlılar  
yazıtını bilmiyorlardı. Bilâharaki neş-  
riyatın anlaşılıyor ki Yunanlılar ü-  
mitsiz denemek surette korku içinde i-  
miş. İngilizlere bir nota vermişler ve  
para, silah, cephane istemişlerdir. Yu-  
nan Başvekili de bu ande Londra'dan  
Atınaya şifreli bir telgraf çekmiştir.

Bu telgrafta Anadolu'nun tahliyesini  
ordusuna bildiriyor. Ve İngiliz ceva-  
bını beklemeyin, diyor. Eğer tahliye  
de geçirilirse, çıkacak felâketin  
ben memleketim, diyor. Lord Gür-  
zon da Yunan başvekiline verdiği ce-  
vaptan Yunan ordusunun kahraman-  
lığından bahsediyor. Yani gözüyle  
ki 1922 şubatında Yunan mahallinde  
müthiş bir korku vardır. Gene bu an-  
de İngilizlerin harbe o kadar ihtilâli  
olmadıkları anlaşılır. Bu sırada Hin-  
distandan Londra'ya çekilen bir tel-  
grafta, Hindistanda müslümanların  
Gandhi tarafına geçtiği ve Türkiye  
lehine hareketlerde bulunmak icap et-  
tiği yazılıyor.

Bu meselodan sonra İngiltere Hin-  
distan nazırı istifa etmiştir.  
Bizimle harbe devam etmek iste-  
yen taraf ekseriyettedir. Aksi fikir-  
de olan nazır istifaya mecbur olmuş-  
tur.

Bizim heyet Avrupada iken müttefik  
Hariciye nazırlarımız müzakerele-  
ri başlamıştır.

### Müterake teklifleri

22 Mart 1922 de Yunanistanla ya-  
pacığımız müterake şartları tesbit  
edilmiştir. Fakat bu teklifler iyice tet-  
kik edilirse bu sulh müzakerelerinde  
maksat, vakit kazanmak olduğu  
meydana çıkar. Bu şartlar arasında, Yu-  
nan ve Türk kut'aharı arasında 10 ki-  
lometrelik bir boşluk vücutte getirile-  
cek deniyordu. Bundan başka ordu-  
lar takviye edilmeyecek, sevkülceysi-  
ler değiştirilmeyecek.

Bunu temin etmek için müttefik  
devletlerin komisyonları her iki tara-  
fin cephesinin gerisinde bulunacak ve  
vaziyeti kontrol edecekler, üç aylık  
bir müterake aktedilecek ve bu müddet  
zarfında sulh şartları anlaşılmasın  
müterake müddeti üç ay daha tem-  
dit edilecek.

Yunanlılar bu teklifleri ailelece ka-  
bul ettiler. Bu da gösterir ki Yunan-  
lılar artık harp taraftarı değildiler.

Biz ise kabul edemedik. Fakat  
mutlak surette bir müterake teklifini  
reddedemedik. Gazi o zaman cephe-  
de idi. Cepheden hükümete bir tel-  
graf çekmiştir. Bu telgraf bizim o an-  
daki siyasetimizi gösterir. (Hikmet B.  
bu telgrafi okumuştur.)

Bu telgrafta müterake teklifine  
müsbet cevap verilmesi, ancak onla-  
rın şeraitini kabul edemeyeceğimizi  
den, mukabil şerait dermayan etme-  
miş bildiriliyordu.

Bunun üzerine biz müttefiklere de  
Yunan işleri biz müttefikleri kabul  
dik ki: Biz müterake teklifini kabul  
ediyoruz. Fakat Anadolu'yu derhal tah-  
liye ediniz. Fakat biz bu teklifi yap-  
madan 26 martta müttefik Hariciye  
nazırları bize sulh şartlarını bildir-  
mişlerdir. Bu sulha göre Türkiye'de  
ve Yunanistandaki mültehal ekallı-  
yetler Cemiyeti Akvam tarafından id-  
dare olunacak, şarkta bir Ermeni yur-

du teşkil edilecek, boğazlardan geç-  
mek serbest olacak ve boğazlar gay-  
ri askerî olacaktır. Bunların idaresi  
Cemiyeti Akvama bırakılacaktır.

Trakya taksim edilecektir. Tekir-  
dağı bizde kalacaktır. Kırklis, Edir-  
ne, Babasakı Yunanda kalacaktır. İz-  
mir bize verilecektir.

Bize 85 bin asker verilecek, (Sevr  
45 bin asker veriyordu) Maliye ko-  
misyonu kalkacak, Dünyu umumiye-  
yi, tazminatı Harbiyeyi tanzim ede-  
cek bir şekil bulunacaktır.

Adli ve iktisadi kapitülasyonlar  
hakkında bir komisyon teşekkül ede-  
cektir. Tekliflerin esasları bunlardır.  
Araziye müteallik meselelerden baş-  
ka asıl sulh şartları büyük devletlere  
aramazda olacaktır.

Teklifin garabet noktası şurası idi  
ki hem arazi cihetinden bizi sözte tat-  
min ediyorlardı, diğer taraftan da or-  
dumuzun da bir kontrol heyeti bulun-  
durmak istiyorlardı.

### Sulh şartlarına cevap

Bu sulh şartlarına 8 Nisanda İs-  
tanbul hükümeti cevap vermiştir. Bu  
cevapta deniyor ki:

Anadoludan çıkacak Yunan asker-  
leri Trakya'ya nakledilmelidir. Mütte-  
fikler verdikleri cevapta, Anadolu'nun  
tahliyesini kabul etmediklerini bildir-  
diler.

Bu muhabere cereyan ederken za-  
man geçecek ve gün gelecektir. Vaziyet  
te olduğu gibi kalacaktır.

Bu temaslara ve müzakerelere şü-  
bat, mart ve nisanda olmuştur. Nihayet  
bu müzakereler durdu. İlk bahar,  
yaz geçti. Biz taaruzla geçmedik. O  
vakit müttefiklere şöyle bir kanaat  
geldi: Türkler taaruz etmeyecekler,  
taaruz hazırladıkları bloftını ibaretir.

Yunan hükümeti 29 Temmuzda mütte-  
fiklerine bir nota vermiştir. Diyor ki:  
Türkleri sulha icbar için bir tek çare  
vardır, İstanbulun beri tarafına asker  
çıkarmak. Filvaki bu ande Te-  
kirdağın asker çıkarmağa başladılar.

Bu nota yeniden ihtilâflar çıkarmıştır.  
Bu teklif, Karadenizin ve Akdenizin  
en mühim mevkileri olan bir yerin in-  
giltereye teslim etmek demektir. Fran-  
sa, İtalya, itiraz ettiler. İngiltere bu  
itirazları durdurmak için, Harington  
müttefik ordulara dedi ki: Sayet Yu-  
nan ordusu İstanbulu tecavüz ederse  
müttefik ordular mâni olacaktır.

Fakat bu cevap, o zamanki galeyana  
yatıştırmak için idi. Yoksa İstanbul  
lu Yunanlılara işga ettirmekten vaz-  
geçmemişti.

Bu notadan beş gün sonra 14 A-  
gustosta Lloyd George Londra'da, me-  
liste irat ettiği bir nutukta İstanbulun  
Yunanlılara işgal ettirilmesi lâzımgel-  
diğini söylemiştir. Demişti ki:

— Türklerle Yunanlılar harp edi-  
yor. Biz, bir tarafın payitahtını diğer  
tarafa karşı müdafaa ve himaye et-  
me emliyiz. Bu fena bir şeydir. Yunan  
halkı brakalmalıdır, İstanbulu gelsin-  
ler.

Sulhu Kemalistler kabul etmiyor-  
lar, fakat Yunanlıların da harbetme-  
lerine müsaade etmiyoruz. Yoksa harp  
devam etse, feci neticeleer doğacak-  
tır.

İstanbul Yunanlılara işgal ettiril-  
mek isteniyor.

Yani, Lloyd George sarahaten İs-  
tanbulu Yunanlılara veriyor. Diğer ta-  
raftan aleyhimize bir propaganda çık-  
arılmıştır. Türkler Puntosta mezalim  
yapıyorlar, demişlerdir. Bu, aleyhimi  
ze bir düşmanlık havası uyandırmak  
icmadi. Keza Şarkta Ermenilere, Asu-  
rilere mezalim yaptığımız her tarafa  
yayılmıştır.

Lloyd George bir nutuk daha söy-  
liyerek ezülmü demişti ki:

— Türkler İngiliz ve Fransızlara  
karşı nankörlük etmiştir. Bu iki dev-  
let Türkiye'yi daima korumuştur. Türk-  
ler bizim sulh şartlarımızı kabul et-  
memişlerdir. Türkler ne zannediyor-  
lar, sayet müşkül vaziyete düşseler  
dahi sulh şartları baki kalacaktır. Ha-  
yar, bu katiyen doğru değildir. Sulh  
şartlarını bir daha Türklerle vermeye-  
ceğiz. İstanbulu işgal ettireceğiz, A-  
nadoluyu abluka ettireceğiz.

Halbuki yapılan teklifler, her de-  
fa daha müsait oluyordu. Bu sefer  
Lloyd George aksine söylüyordu.

İşte bizim taaruzumuzdan biraz ev-  
vel umumi vaziyet bu idi. İstanbulu  
Yunanlılara işgal ettirmek isteniyor,  
aleyhimize propaganda yapılıyor.

Taaruzdan biraz evvel milli hükü-  
met Frnsa ve Londra'yı bir daha yok-  
lamak istedi. Dahiliye nazırı Fethi Be-  
yi Londra ve Paris'e gönderdi. Fran-  
sa Fethi Bey'e mücadelekârane bir va-  
ziyet göstermiştir. İngiltere ise hiç  
yüzüne bakmamıştır. Başvekil ve Ha-  
riciye vekili Fethi Beyi kabul etme-  
miştir.

Royter 10 Ağustos'ta bir tebliğ  
neşretmiştir. Bu tebliğde Fethi Beyin  
Londraya gitmek için Paris'e vize is-  
tediği vakit Hariciye nazırile görüş-  
mek istemediği ifade edilmiştir.

Görülüyor ki bizim müzakere için  
gönderdiğimiz adamı kabul etmeğe bi-  
le tenezzül etmiyorlar, hattâ alay eder  
bir lisanla yalan bir tebliğ neşrediyor-  
lardı. Yani ayaklarına kadar giden  
bir nazır ile konuşuyorlardı.

### İzmir zaferi

Yunan Kralı Kostantin İstanbula  
muzafferane girmek hülyası içinde  
vaşyordu. Milli hükümetin inhi-  
lâl etmesi bekleniyordu. Bunlar ya-  
pılırken bizim taaruz baş-  
ladı. 14 gün sonra İzmir alındı ve Yu-  
nan ordusu yok oldu. Evvelce nazırı-  
mızı kabul etmeğe tenezzül etmiyen  
müttefik devletler, İzmirdeki konso-  
losların nerye gitmeleri lâzımgel-  
diğini Ankaradan sordular. Ankara  
cevabında "Niçin" e gitsinler, dedi. 9  
Eylülde de İzmir alındı.

Yunan işi böyle temizlendikten  
sonra Anadolu'nun tahliye meselesi  
kendine halledilmiştir. Şimdi  
bizim ordunun Trakya'yı almış işi  
vardı. Fakat deniz bizim elimizde de-  
ğildi. Boğazların muayyen bir noktasi-  
nı zaptedersek buradan Türk ordusu-  
nu geçirmek fikri olabirdi.

Lloyd George zaferimiz üzerine mü-  
t

## 250 yataklı Hastahane

(Baş 1 inci sahifede)  
ması için yeni kadrosunun tasdiği  
istenmektedir.

Bundan başka Sivas, Erzurum,  
ve Diyarbekir nümune hastahane-  
lerine yirmişer lira maaşlı birer  
başhemşirelik ilâve ve Diyarbekir  
hastahanesine de 30 lira maaşlı i-  
kinci bir eczacılık ilâve edilmekte-  
dir.

İstanbul akliye ve asabiye hasta-  
hanesi mevcudu (1800) ü buldu-  
ğundan burada mubassır adedi yir-  
miye iblâğ edilmektedir.

Çiçek aşısı müessesesi hazıranda  
Ankara'ya getirileceğinden bu mü-  
essesesi bakteriyoloji müessesesinin  
hudud ve sahiller sıhhat umum mü-  
dürlüğüne raprı da aynı lâyiha ile  
teklif edilmektedir.

## Japon misafirler

(Baş 1 inci sahifede)  
saat 14 te Heybeli deniz mektebi  
ziyaret edilecek ve çay ziyafeti ve-  
rilecektir.

14 nisan akşamı gemi muzıkası  
İstanbul radyosunda konser vere-  
cek. Dağcılık kulübünde iskrim  
talimleri yapılacaktır.

Aynı 15 inde Amiral Ankaradan  
dönecek ve merasime katılacaktır.  
Aynı gün saat 13 te vilâyet ta-  
rafından bir öğle ziyafeti verilecektir.

O gün saat 15 - 17 arasında gemi-  
de Amiral tarafından resmi kabul  
yapılacaktır.

Gece Japon Sefiri tarafından bir  
ziyafet verilecek ve bunu suvare ta-  
kip edecektir.

Misafirlerimiz aynı 16 sında gi-  
deceklerdir.

## Bir mahzen çöktü

(Baş 1 inci sahifede)  
te vaka mahalline vasıl olmuş ve  
enkazın kaldırılmasını emretmiş-  
tir.

Enkaz saat 4,30 da tamamen kal-  
dırılabilmiş, ve iki bedbaht amele-  
nin suçunu cesetleri çıkarılmıştır.  
Yapılan muayenede bunlardan  
birisinin belli kırığı, diğerinin de  
kafası parçalanarak öldüğü an-  
laşılmıştır.

Muhlis Bey tahkikata devam et-  
mektedir. Cesetler defnedilmek ve  
teçhiz ve tekfini yapılmak üzere  
hastahane'ye gönderilmiştir. Tah-  
kikata vaziyet eden Muhlis Bey in-  
şaat sahibi Zeliha Hanımı isticvap  
etmiş ve muvakkaten nezaret altı-  
na almıştır. Tahkikat geceyarısına  
kadar devam etmiştir.

hiş kızmıştır. Dört senelik siyaseti alt-  
üst olmuştu. Lloyd George'a karşı hü-  
cumlar başladı. O daha ziyade gaza-  
ba geliyordu. Lloyd George için bir  
tek yol kalıyordu. O da bizim boğaz-  
lar mntakasına girmemizi temin et-  
mekti. Lloyd George bu hususta mütte-  
fikleri kandırdı. Boğazlara girmeyi  
ziçin bize tebligat yapıldı. Bu kar-  
arı siyasi idi. Lloyd George bu kararı  
askeri mahiyete geçirmek istiyordu.  
Birçok devletlere müracaat etti. Yar-  
dım istedi. Boğazlar mntakasına asker  
gönderin, dedi. Royter ajansı 16  
Eylülde bir tebliğ neşretmiştir. Bu mü-  
racaatın sebepleri izah edilmiyor. Bo-  
ğazlar mntakasında Türk kuvvetleri  
ile harbedilecekti. Boğazlara ve Trak-  
ya Türk kuvvetleri sokulmayacaktı.  
Türkler sayet bütün istediklerini yap-  
arlarsa, Büyük harpte kazandıklarını  
kaybetmiş oluruz. Sonra Boğazlar mnt-  
takasının Türklerin eline geçmesi bir  
çok cihan devletlerinin menafisini kay-  
nettirecekti. Burada kaybolacak en m-  
ühim menfaat İngiliz menfaatleri idi. İn-  
giltere kendi menfaatleri için birçok  
devletleri yeniden harbe sürüklemek istiyor,  
yeniden umumi harp açıyordu. İn-  
giltere, devletlere müracaat ederek Bo-  
ğazlara asker gönderilmesini söylediği  
vakit Fransa ve İtalya'ya danışmamıştı.  
Fransa derhal İngiltereyi protesto etti.  
İtalya da aynı yapıtı. Ve bu iki devlet  
askerlerini Trakya'ya çektiler. İngiltere  
nin müracaat ettiği birçok devletler asker  
gönderemeyeceklerini bildirdiler. Yal-  
nız Avustralya ve Yeni Zelanda asker  
gönderinceğini bildirdi.

Devletlerin müracaatı

Bu sırada Fransız fevkalâde komiseri  
ve biraz sonra Franklen Bayun İzmir  
geldiler. Harpsiz olarak bütün Anado-  
lunun ve Trakyanın verileceğini söyle-  
diler.

Ve bunun üzerine Madanya mütere-  
kesi akdedildi. İsmet Paşa milli hükümet  
murahhası idi. İstanbuldaki müttefik  
devletler kumandanları da müttefik dev-  
letler murahhasları idi. Bu, Loit Corç  
için ağır bir hezimetti. Bir Amerikalı  
muharrir bunun için der ki: Hiç bir va-  
kit Avrupa, Asya karşısında hacaletaver  
bir vaziyete düşmemiştir.

İngiliz ricalı bunun üzerine Loit Cor-  
ca karşı isyan etmişlerdir. Bütün müha-  
fazakâr nazırlar istifa ettiler. Loit Cor-  
ta istifa etti. Ve bir daha o mevkie ge-  
mek değil, yaklaşmaya bile muvaffak o-  
lamadı. Halbuki Büyük harbi İngiltereye  
kazandıran Loit Corçtur. Bugün Loit  
Corcum taraftarı ancak (10) meb'us var-  
dır.

Mahmut Esat Bey  
ESKİŞEHİR: (Milliyet) — Mah-  
mut Esat Bey İstanbul'a geçti, pa-  
azrtesi İnkılâp derslerine başhya-  
cak.

## Yeni tramvay Hatları

(Baş 1 inci sahifede)  
vardır.

Bundan başka Nafia Vekâleti  
şirketten 24 temmuz 1926 tarihli  
mukavelename ile yeni tramvay  
hatları inşası için tezyit edilmiş o-  
lan 8 milyon işvire frangı ile şir-  
ketin eski sermayesinin aynı cins  
pavya tahvilinden mütevellit netice-  
lerinin iki tarafın hukukî noktaina-  
zarından tetkik ve tespitini istemiş-  
tir.

Yeni şirket sermayesinin altın  
franga tahvilinin hattın iştirası gi-  
bi hususlarda devlet tarafına şüm-  
ül ve tesiri olmamasını istemiş-  
tir.

Kararlaşan esaslar

Vekâlet ile şirket arasında prensip  
itibarile kararlaşan diğer esaslar  
ise şunlardır:

1 — Tramvay tarifelerinin ünik  
tarife esasına göre bir veya üç kıs-  
ım üzerinden tespiti ve aktarmalı  
bilet usulünün ihtası,

2 — Bugünkü tarifelere amil o-  
lan amele ücreti ve elektrik fiyatının  
tarifelerden tamamen kaldırılarak  
yerine Ticaret Odasının her ay çık-  
arılan hayat pahalılığı endeksi-  
nin tahvilüne göre muayyen bir  
nispet dahilinde tezyüt veya tena-  
kus edilecek şekilde bir tarife tat-  
biki ve bu tarifelerin senede bir ke-  
re tetkik ve tespiti,

3 — İnşa ve işletme masraflarında  
azami derecede tasarrufa riayet  
edilmesi. Yüksek dereceli memurların  
tayininde vekâletin muvafakati  
alınması.

4 — Amele nakliyatını temin i-  
çin gidip gelme bilet ihtası.

5 — Bilümm mektep talebesinin  
bilâistisna yarım ücretle seyahat  
edilmesi. (Bu seyahat talebenin  
ikmatgâhi ile mektep arasın-  
daki mesafeye mahsus olacaktır.)

6 — Fazla miktarda yolcu alabi-  
lecek vüsatte yeni arabaların işletil-  
mesi. (Hiç bir zaman mevcut bir-  
inci mevki arabaların adedi ikinci  
mevki arabalarının üçte birini ge-  
çmeyecektir.)

7 — Teknik cihetten istihdam-  
larına lüzum görülen ecnebi memur-  
lar adedinin vekâlet ve şirket ara-  
sında kararlaşması.

8 — Paso miktarının nafiannın  
muvafakatile tespiti.

Bu başlıca meseleler kat'i bir su-  
reti halle bağlandıktan sonra vekâ-  
let şirkete İstanbul otobüs servisi-  
leri hakkında müzakereye giriş-  
ecektir.

Öğrendiğime göre tadile uğrıyan  
ve uğrıyacak olan mukavele ve mü-  
zeyyel mukavelenameler hükümler-  
inden meriyyete kalacak olanlar  
bir tasnife tabi tutularak Tramvay  
Şirketi Nafia Vekâleti arasında  
yeni bir mukavelename tanzim e-  
dilecektir.

M. Veyl müzakereye devam için  
bir ay sonra Ankara'ya dönmüş o-  
lacaktır.

Tramvay şirketi müdürü geldi

Tramvay direktörü M. Veyl  
dün Ankaradan şehrimize gelmiş-  
tir. M. Veyl, Perapalans otelinin  
dışarı çıkmamış, ziyarete te kabul  
etmemiştir. M. Veyl birkaç güne  
kadar Paris'e giderek şirket erkâ-  
nile temas edecektir.

Salih Paşaya  
Ameliyat yapıldı

(Baş 1 inci sahifede)  
Nisani famil bulunan tayıyre ha-  
vanın fenalığından Kayseride in-  
meğe mecbur kalmıştır.

Bu suretle kolordu kumandanı  
Salih Paşaya apandisit ameli'ya-  
tı yapmak için mezkûr doktorlar  
Erzuruma gidemediklerinden ku-  
mandana mahallindeki doktorlar  
tarafından ameliyat yapılmıştır.

Gelen malûmata göre hastanın  
sihhati normal bir seyir takip et-  
mektedir. M. Kemal Bey ve pro-  
fesör Nisani yollarına devam ede-  
ceklerdir.

Altın kaçıran yakalandı

Dün hareket etmek üzere bulan-  
nan Prenses Maria vapuru yolcu-  
larından biri sigara kutularında  
18 altın Türk lirası kaçıran yak-  
alanmış, suçlu mahkemeye veril-  
miştir.

Efgan sefiri Balikesirde

BALIKESİR, 8 (Milliyet) — Efgan  
Sefiri bugün İzmirden şeh-  
rimize gelmiştir.

Şevki Bey Ankarada

ANKARA, 8 (Milliyet) — Yeni  
Sofya Elçimiz Şevki Bey bugün  
şehrimize gelmiştir.

### Memlekette

## Hafik'te İmar işleri

Üç senede tatbik edilecek  
bir program yapıldı

HAFİK, (Milliyet) — Hafik'i i-  
mar için kaymakam Celâl Beyin  
riyasetinde bir imar komisyonu te-  
şekkül etmiştir. İmar işleri bu  
komisyon meşgul olacak ve azami  
gayretle çalışacaktır.

Kazayı güzelleştirmek ve bu  
hususta çalışmak için kaymakam  
bey tarafından bir program yapılm-  
ıştır. Bu programın esaslarına gö-  
re üç senede kazada bütün köyler  
telefonla raptedilmiş olacak ve üç  
tane büyük yatı mektebi yapılacak,  
50 köyün suyu getirilecek ve bu  
müddet zarfından bütün köy yolları  
birbirine raptedilecektir.

— Elektrik işi —

Kazaya ait programda yapıla-  
cak işler içerisinde bir de elektrik  
meselesi vardır. Bunun yapılması  
müşkül olduğu için çok düşünül-  
mektedir. Kazada selâle olmadı-  
ğundan ve kaza belediyesinin bit-  
çesinin müsaadesizliği ve halkın  
yardım edememesi bu işe engel-  
dir.

Burada elektrik tesisatı kurmak  
şimdilik çok müşkül olacağı an-  
laşıyor. Kazanın Sivas elektrigin-  
den istifadesi düşünülmüş ise de  
36 kilometrelik bir mesafede bulun-  
duğu için Sivas'tan Hafik'e elek-  
trik tesisatı 30 bin liraya çıkacağı  
tahmin edilmiş ve bundan dolayı  
da bu büyük yükün karşısında bu  
işten sarfi nazar edilmiştir.

İkinci bir düşünüşte Sivas "yeni  
hayat", sinemasındaki dinamomon  
Hafik'e alınması ve bunun mazotla  
işletilmesidir. Bu dinamodon istifa-  
de şekli kat'ilemiştir. Fakat bu  
işin hayati bir zaruret olan kaza  
suyunun getirildikten sonra yapı-  
lacağını haber aldım.

Programın bu senelik işleri ta-  
mamen tatbik edilmiş ve diğerleri  
de edilecektir.

Harâm yapılacak

Kazada yapılan programın mad-  
delerinde bir de hamam işi var-  
dır. Kaza halkı şimdiki kadar  
bundan mahrum bulunuyordu. Ha-  
mamın da inşasına yakında baş-  
lanacaktır.

Diyarbekir

Suyu, tenviratı, umumî  
binaları, eski eserleri

DIYABEKİR (Milliyet) — Di-  
yarbekir şehri 31511 nüfuslu ve üç  
bin küsur hanelidir. Belediyesinin  
bütçesi 141,344 liradır.

Şehir suları: Gözeli menban-  
dan şehre 14 kilometre tulünde ka-  
nalla gelmekte olan ve 24 saatte  
8000 metre mikabı miktarını bulan  
Hamravat suyu şehre demir boru-  
ile isale edilmiştir. Şimdiki kadar  
500 masura su hanelere ve müesse-  
sati resmîye ve gayri resmîyeye  
tevzi edilmiş bir taraftan da talep  
vukubulduca bu tevziat iki bin  
masuraya kadar çıkarılabilecektir.

Şimdilik 300 musuktan su almak-  
tadır. Ve takriben 150 kadar hane-  
de havuz vardır. Suyun mikyası  
mat derecesi 9 dur. Tesiat belediye-  
ye aittir. Mahallatta 57 çeşme  
mevcuttur.

Kanalizasyon: Birkaç mahalle  
müstesna olmak üzere şehrin her  
tarafında lağım tertibatı mevcuttur.  
Bu mahallelerin bir kısmı mü-  
himminin bu sene lağımcları yeni-  
den tesis edil

**ZENGİN OLMANIZ İÇİN**

2,1/2 lira ile 200,000 lira kazanabilirsiniz

Son günlerden istifadeye koşunuz

**En büyük ikramiyesi 200,000 lira olan**

Büyük tayyare piyangosunun 6 ncı keşidesi için bir bilet alınz ve taliinizi tecrübe ediniz. Keşide günü 11 Nisandır. Bütün Piyango gişelerinde satılmaktadır.

**Tayyare piyangosu serbayiliği**

(15436)

**Holantse Bank-Uni N.V.**

Sabık Bahrişefit Felemenk Bankası

İstanbul Şubesi  
Galata Karaköy Palas  
Meydancık Alalemi Han

Her türlü Banka muameleleri. Kasalar icarı

UMUMİ MÜDÜRLÜK: AMSTERDAM  
Şubeleri: Amsterdam, Buenos Aires, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

1841

**ŞCHAUBRADYOLARI**

Bütün dünyaca tanınmış olan

**Şchaub** Fabrikası en müşkül pesent Radyo meraklılarını memnun etmek için Bu sene 3 yeni model

Model

Velt Süper 34  
18 - 2000 metreye kadar bütün istasyonları alma hassası büyüktür  
Fiatı 330 lira  
Model Bali 2  
18-2000 metreye kadar alır.  
Fiatı 200 lira

çıkarmıştır. Fiatlarının ucuzluğuna rağmen verdikleri netice Harikulâdedir. Radyo almadan

**ŞCHAUB** Makinesini tecrübe ediniz. Bu makine ile dünyanın her bir tarafını dinleyebilirsiniz. Tedyatta kolaylık yapılır. Peşin tediye hususî iskonto

Satış yeri - RİKARDO LEVİ Sultan Hamam - Havuzlu han No. 9 - 11

Halk modeli 200 - 2000 metreye kadar alır. Fiatı 120 liradır 13932 1842

**MATBUAT CEMİYETİ MERKEZİ**

İttihaz edilmek üzere:

**TAKSİM ŞİŞHANE KARAKOLU TUNEL** arasındaki cadde ve yakın sokaklar içlerinde**SATILIK**

BİNA veya ARSASI OLANLAR ile böyle bir inşaatı deruhte edebilecek MİMAR veya MÜTEAHHİTLERİN yazı ile 20 Nisana kadar Ankara caddesi Orhan Bey Hanı adresinde

**İstanbul Matbuat Cemiyetine**

Müracaatları rica olunmaktadır.

TEL: 20087

**İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Baştababetinden:**

Haydarpaşa Emrazı Sariye hastanesi müstahdemini için açık münakasa ile 16 takım elbise ile 16 çift fotinin ihalesi 16 Nisan 934 Pazartesi günü saat ondörtte Galata'da Kara Mustafa Paşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezindeki mübayaa Komisyonunda yapılacağından şartnamelerini görmek isteyenlerin Merkezimiz Levazım Dairesi ile mezkûr hastane İdaresine müracaatları. (1345)

1863

**Beyoğlu Kaymakamlığından:**

Hayvanlar vergisi kanununa tevfikân sayım vergisine (Hatta kazanca tabi hayvanat) tabi bütün hayvanatın kaydı başlanmıştır. Alâkadarların 15 Nisan 934 akşamına kadar Kaymakamlık binasında Hey'eti baytariyeye müracaatla hayvanlarını kayıt ettirmeleri ilân olunur. (1543)

1982

**Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:**

1 — Deniz vasıtaları için Donyağr, Conta, Şatarton, Tec tere ağzı, Amerikan makkap ve buna benzer "34," kalem malzeme 14-4-934 Cumartesi günü saat on dörtte pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İstekliler pazarlık şartlarını her gün komisyon-dan alabilirler. Ve örneklerini görebilirler.

3 — Pazarlığa girecekler malin komisyonca tasarlanmış tutarının yüzde yedi buçuğu olan "66," liralık vezne makbuzu veya teminat mektûpları ile gelmeleri. "1594,"

**Gazetecilik ve Matbaacılık**Türk Anonim Şirketi  
(MİLLİYET MATBAASI)**HER NEVİ****Mecmua**  
Mektep kitapları  
**Roman**  
Fennî kitaplar**Duvar afişleri**  
Kâğıt, Zarf  
**Kartvizit**  
Fatura - El ilânları**TABEDİLİR****Defteri kebir, Yevmiye ve Kasa defterleri mevcuttur**

Her müesseseye elverişlidir.

Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar

Adres: ANKARA Caddesi

**Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. Kitap kısmı**

Telefon: 24310

1997

**ANADOLU**  
**Türk Sigorta Şirketi**

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) 1 Türkler elindedir. Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilan Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirkettir. Türkiye'nin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiye'nin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

**Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil**

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531

1831

**Gedikpaşada Jandarma****Satınalma Komisyonundan:**

Nisanın On ikinci Perşembe günü saat on beşten on altıya kadar yedi kalem ahşap ders malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin miktar ve evsaf ve şeraitini öğrenmek için her gün ve pazarlığa iştirak için de muvakkat teminat makbuzu ile birlikte pazarlık gün ve saatinde komisyonumuza müracaatları. "1572,"

**Tıp Fakültesi Dekanlığından:**

Tıp Fakültesi Fizyoloji Ord. Prof. Dr. Kemal Cenap Beyefendi tarafından Fizyoloji Laboratuvarında sırf etibaya mahsus olmak üzere aşağıda yazılı günlerde verilecek olan bir seri "Demonstration," lu konferanslara bilûmum e-tibbanın iştirak edebileceği ilân olunur. "1596,"

**Konferans günleri**

12 Nisan Perşembe: Vegetatif cümle asabiyenin fonksiyonu.

19 Nisan Perşembe: Piramidal ve Ekstra - Piramidal sistem.

26 Nisan Perşembe: Vaso - sensibl mntakaların fişiyoloji - pathologyada rolleri.

3 Mayıs Perşembe: Kalbin innervasyonu.

**İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:**

Cins ve Mevkii Senelik Müddeti kirası Sene

Şişlide Tramvay deposu arkasında ve Etfal hastahanesi karşısında birinci Ayazma dere-sinde 2757 M. M. arazi: 60 3

Ayasağa çiftliği müstemilâtından Ayasağa köşküne bitişik 45950 M. M. arazi 100 3

Beyoğlu: Yeniçarşı caddesinde Galatasaray polis merkezi altında 9 numaralı dükkân 79 liralık tamiri kiracıya aittir. 100 3

Galata İthalât Gümrüğünde merdiven altın - da su, şerbet ve soğuk mekûlât satış yeri. 150 1

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı yerler hizalarında kira ve müddetler üzerinden açık arttırma usulile 29 - 4 - 934 Çarşamba günü saat 14 de kiraya verilecektir. İsteklilerin pey akçeleriyle müracaatları. (M) "1536,"

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET  
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.**Deniz yolları**

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı  
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade  
Han Tel. 22740**Bartın yolu**

BURSA vapuru 9 Nisan PA-ZARTESİ 19 da Sirkeci rih-timından kalkacaktır. (1590) 2016

**İskenderiye yolu**

İZMİR vapuru 10 Nisan SALI 11 de Galata rih-timından kal-kacak doğru İzmir, Pire, İsken-deriye'ye gidecek ve dönecektir. (1591) 2017

**Trabzon yolu**

ANKARA vapuru 10 Nisan SALI 20 de Galata rih-timın-dan kalkacak. Gidişte Zongul-dak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakıfkebir, Tra-zon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğ-rayacaktır. "1609"

**Kiralık gazino**

ve

**MESİRE MAHALLİ**

Boğaziçinde Büyük Derede "Al Ağabağı" demekle maruf mesire ve derundaki gazino kiralıktır. İste-yenlerin: Nişantaşı Meşrutiyet mahallesi Hacı Mansur sokağında 94 numaraya mektupla müracaatları.

18

Satılık gayet

**MÜHİM HUKUK KİTAPLAR**

Fransızca ve türkçe en son tabırlan olan hukuk kitapları nisanın 11 inci çarşamba günü Çarşıda Sandalbedesteni de saat birden itibaren müzayedeye ilân edileceği ilân olunur.

İstanbul Asliye üçüncü hukuk mahkemesinden:

Mahmure hanımın halen kametgâhı meçhul Hasan Bahri efendi aleyhine açtığı boşanma davasının tahkikatı bilikmal evrakı dava müctemah beyete sevk edilmiş ve mahkeme gün olarak 9 - 5 - 934 çarşamba saat 13 tayin kılınmıştır. Yemmi mezkûrda gelmediği takdirde gıyaben mahkemeye devam olunacağı ilân olunur. (1551)

**Ankara Asliye****Birinci Hukuk****Mahkemesinden:**

Müddeialehy: İstanbul Kuluş mahallesi Kaytancı sokak 2 numaralı hanede Muradiye Hanım Kocanız Mehmet Zeki bey tarafından ikame olunan talâkin teşcili davasının tahkikatı 26 - 4 - 934 perşembe saat 10 da olduğundan işbu günde gelmen ve yahut bir vekil göndermeniz aksi takdirde usulün 398 inci maddesine ta-fikan mahkemeye devam olunacağı natik davetiye ilânen tebliğ olunur. "1566,"

**VAPURCULUK**TÜRK ANONİM ŞİRKETİ  
İSTANBUL ACENTALIĞI  
Liman Han, Telefon: 22925**Kömür aktarması**

İstanbul limanında muhtelif şekilde yapılacak kömür aktarma işi 16 - 4 - 934 tarihinde fiat muvafık görüldüğü takdirde münakasa ile bir müteahhide ihale olunacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve müzayedeye iştirak için de tarihi mezkûrde saat 14 te yüzde 7,5 teminat akçeleriyle Sirkeci Liman hanında Vapurculuk T. A. Ş. müdüriyetine müracaatları.

**Büyük Tayyare Piyangosu**

16 ncı tertip 6 ncı keşide 11 Nisan 1934 tedir.

**Büyük ikramiye 200.000 liradır**

Ayrıca: 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 liralık ikramiye ve 50.000 liralık bir mükâfat vardır. 1838

**SATILIK****Ambalajlık kâğıt**

Taliplerin idaremize müracaatları.

**Gedikpaşada Jandarma****Satınalma Komisyonundan:**

Beş takım hayvan tırnak numarası 12 - 4 - 934 Perşembe günü saat on birden on ikiye kadar Komisyonumuzda pazarlıkla satın alınacaktır. Talipler mezkûr günün gösterilen saatında Komisyonumuza gelmeleri. "1598,"